

EURO KOMPAS

29. 3. 2018
ČÍSLO 1
ROČNÍK XIV.

ČASOPIS ÚRADU VLÁDY SR O ŠTRUKTURÁLNYCH FONDOCH

ROADSHOW 2017:
PODĽA ŠTUDENTOV JE DÔLEŽITÝ
ROZVOJ TURIZMU STR. 4

LADISLAV MIKO:
SKÚSENOSTI Z BRUSELU
POVAŽUJEM ZA SVOJU VÝHODU STR. 6

**NOVÁ VÝZVA NA PODPORU
INTELIGENTNÝCH INOVÁCIÍ
V PRIEMYSLE STR. 12**

**PRAKTICKÉ VYUČOVANIE
SA PODOBÁ NA
REÁLNU PRÁCU STR. 14**

NAJLEPŠÍ PROJEKT PRIPRAVILI ŠTUDENTI ZO SNINY

04
ROADSHOW 2017: PODĽA ŠTUDENTOV
JE DÔLEŽITÝ ROZVOJ TURIZMU

06
LADISLAV MIKO: SKÚSENOSTI Z BRUSELU
POVAŽUJEM ZA SVOJU VÝHODU

10
NÁRODNÉ PROJEKTY OP VaI
SÚ PRÍLEŽITOSŤOU PRE PODNIKATEĽOV

14
PRAKTICKÉ VYUČOVANIE
SA PODOBÁ NA REÁLNU PRÁCU

03 | MODERNÉ TECHNOLOGIE PRE LEPŠÍ
ŽIVOT V MESTÁCH

04 | ROADSHOW 2017: PODĽA ŠTUDENTOV
JE DÔLEŽITÝ ROZVOJ TURIZMU

06 | LADISLAV MIKO: SKÚSENOSTI Z BRUSELU
POVAŽUJEM ZA SVOJU VÝHODU

10 | NÁRODNÉ PROJEKTY OP VaI
SÚ PRÍLEŽITOSŤOU PRE PODNIKATEĽOV

12 | NOVÁ VÝZVA NA PODPORU
INTELEKTUÁLNYCH INOVÁCIÍ V PRIEMYSLE

13 | V JANUÁRI PADALI NA PORTÁLI SLOVENSKO.SK
HISTORICKÉ REKORDY

14 | PRAKTICKÉ VYUČOVANIE SA PODOBÁ
NA REÁLNU PRÁCU

16 | MESTSKÝ ÚRAD V KRÁSNE NAD KYSUCOU
SA OBLIEKOL DO FARIEB MESTA

18 | ČERVENÝ KLÁŠTOR SA STAL
CENTROM KULTÚRY

20 | KLIENTI V TRNAVSKOM KRAJI SA PÝTAJÚ
NAJMÁ NA AKTUÁLNE VÝZVY

22 | INFORMAČNÉ TABULE ZVYŠUJÚ
ATRAKTIVITU MESTSKEJ DOPRAVY

24 | POMOC PRE TÝCH, KTORÍ CHCÚ
VSTÚPIŤ DO KRÁĽOVSTVA
HODNOTENÍ

27 | VLAKY PRED ŽILINOU BUDÚ
JAZDIŤ RÝCHLEJŠIE

28 | INFORMÁCIA O IMPLEMENTÁCII EŠIF
K 28. 2. 2018

30 | ENGLISH SUMMARY

EUROKOMPAS – Časopis Úradu vlády SR o štrukturálnych fondoch, ročník XIV., číslo 1/2018, dátum vydania: 29. 3. 2018, vychádza 4-krát ročne. **Vydavateľ:** Úrad vlády Slovenskej republiky, Námestie slobody 1, 813 70 Bratislava, tel. 02/572 95 111, IČO: 00 151 513. **Nakladateľ a distribučná organizácia:** M KREO, s.r.o., Murgašova 1298/16, 010 01 Žilina, tel. 041/565 28 62, e-mail: mkreo@mkreo.sk. **Náklad:** 6 000 kusov. **Evidenčné číslo Ministerstva kultúry SR:** EV 2269/08. **ISSN:** 2453-899X. **Autorské práva** k tomuto časopisu vykonáva vydavateľ. Kopírovanie a akékoľvek rozmnožovanie, šírenie a používanie akejkoľvek časti, vrátane zaradenia do elektronickej databázy, je možné len s výslovným súhlasom vydavateľa. Foto na titulnej strane: Monika Suchaničová.

MODERNÉ TECHNOLOGIE PRE LEPŠÍ ŽIVOT V MESTÁCH

Podpora inovačných projektov pre rozvoj inteligentných miest bola hlavnou témou konferencie „Slovensko na ceste k Smart Cities“.

Pre zlepšenie kvality života v mestách sú podstatné štyri oblasti: efektívne riadenie dopravy, udržateľná spotreba energie, zdravé životné prostredie a inovatívne využitie informačných technológií.

Koncept smart riešení si slovenské mestá a obce zatiaľ osvojujú pomaly, ponúka sa im však šanca stať sa smart vďaka pripravovaným eurofondovým výzvam, ktoré na konferencii predstavili jednotlivé rezorty.

Domáci odborníci prezentovali možnosti financovania Smart Cities, napríklad v oblasti informatizácie, životného prostredia, prostredníctvom eurofondov alebo Nórskeho fondu a Švajčiarskeho finančného mechanizmu. Poskytli podrobné informácie, v rámci ktorých programov je možné finančne podporiť smart aktivity a aké sú aktuálne vyhlásené a plánované výzvy pre rozvoj inteligentných miest.

O tom, že aj slovenské mestá môžu byť smart, hovorili zástupcovia miest Poprad, Šaľa a Žiar nad Hronom, ktorí predstavili vlastné úspešne realizované projekty.

O svoje skúsenosti sa podelili experti na smart riešenia z Dánska, Maďarska a Českej republiky. Ďalší zahraniční spíkri prezradili, ako takéto riešenia skvalitňujú život obyvateľov v britskom Bristole, švédskom Štokholme či francúzskom Grenobli.

Od slov k činom

Aj tak môže podľa Denisy Žilákovéj, generálnej riaditeľky sekcie Centrálny koordinačný orgán, znieť motto toh-

Generálna riaditeľka sekcie Centrálny koordinačný orgán ÚPVII Denisa Žiláková (vpravo) na konferencii Slovensko na ceste k Smart Cities.

to ročníka konferencie o Smart Cities. „Existujú možnosti vyhlásenia výziev, ktoré by obsahovali aj smart aktivity. Našou úlohou je ukázať, kde sú tieto výzvy, v ktorých operačných programoch, kedy a kde sa môže starosta alebo primátor o ne uchádzať, aká je výška alokácie,“ povedala Denisa Žiláková pre TASR.

Úrad podpredsedu vlády Slovenskej republiky pre investície a informatizáciu sústreďuje v prvom polroku 2018 všetky pripravované eurofondové výzvy, ktoré sa zameriavajú na smart riešenia. Potenciálni žiadatelia sa tak budú môcť prihlásiť do výziev, ktoré na seba nadväzujú. Jedno mesto, respektíve žiadateľ, bude môcť žiadať o projekt vo viacerých operačných programoch.

V poradí už štvrtá konferencia Slovensko na ceste k Smart Cities sa konala

vo štvrtok 1. februára 2018 v Účelovom zariadení Bôrik. Organizáciu zabezpečil Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu, Smart Cities klub a Slovenská inovačná a energetická agentúra v spolupráci s Ministerstvom hospodárstva SR, Ministerstvom zahraničných vecí a európskych záležitostí SR a Združením miest a obcí Slovenska.

Konferencie sa zúčastnili primátori a zástupcovia samospráv, ako aj veľvyslankyne a veľvyslanci štátov EÚ. Nechýbali ani členovia z radov stáleho Zastúpenia Európskej komisie, informačno-poradenských centier a experti v oblasti Smart Cities zo súkromnej sféry.

Úrad podpredsedu vlády SR
pre investície a informatizáciu

Foto: inovujme.sk

ROADSHOW 2017: PODĽA ŠTUDENTOV JE DÔLEŽITÝ ROZVOJ TURIZMU

Špičkové ipody, televízory a zaujímavé finančné bonusy pre svoje školy získali 3 najlepšie študentské tímy, ktorým sa podarilo zaujať porotu svojimi projektovými zámermi v rámci súťaže Roadshow 2017.

Na to, aby boli študenti úspešní, museli zvládnuť to, čomu v reálnom živote bežne čelia skúsení podnikatelia uchádzajúci sa o finančnú podporu či dotácie. Správne sformulovať základnú myšlienku projektu, úspešne získať informácie a komunikovať s dodávateľmi, vytvoriť primeraný rozpočet, stihnúť uzávierku odovzdania zámeru a mnoho ďalších dôležitých vecí.

Motivácia študentov spracovať projekt a prípadne zväziť bola vďaka zaujímavým cenám naozaj veľká. V Zrkadlovej sále Úradu vlády SR si prevzalo zaslúženú odmenu a ocenenia 12 najúspešnejších stredoškôľakov.

„Oceňujem, že práve z európskych fondov, ktoré silno rezonujú v médiách, sa podarilo urobiť niečo užitočné,“ povedal Peter Kostolný, zástupca vedúceho Úradu vlády SR, ktorý sa pri odovzdávaní cien prihovoril študentom. „Teší ma zároveň, že ste ako mladí ľudia dokázali rozpracovať konkrétny problém a dotiahnuť ho ako projektový návrh do úspešného konca – pripravený na realizáciu,“ dodal Peter Kostolný.

Študenti riešili naozaj reálne témy, ktoré vnímajú a cítia vo svojom okolí. Podľa vyjadrení viacerých z nich, nebolo jednoduché vždy sa zhodnúť na jednoznačnom riešení problému. Vedieť správne komunikovať, naučiť sa viesť diskusiu, dialóg alebo, naopak, byť schopný presadiť si svoj názor v pracovnej skupine, to bolo jednou z pridaných hodnôt celého projektu.

Víťazný tím študentov Strednej priemyselnej školy v Snine. Zľava: Patrícia Andrejčíková, Petra Mišková, Viktor Dráb, Mário Širgel.

Na bicykloch za pamiatkami pod kontrolou GPS

„Zlato“ putuje tento rok na Strednú priemyselnú školu do Sniny. Projekt, ktorý vypracovali miestni študenti, má ambíciu pritiahnúť do regiónu nielen viac turistov, ale zároveň sa pokúsiť presunúť ich z áut na bicykle. Projekt pod názvom Zdieľaj bicykle, šetri prírodu ťaží z okolitej prírody Národného parku Poloniny či vodnej nádrže Starina, ktorá zásobuje pitnou vodou veľké mestá na východe Slovenska. Podľa študentov si budú môcť turisti požičiavať bicykle, aby sa v rámci stanovišť mohli presúvať od jednej pamiatky k druhej. Bicykle budú pritom pod kontrolou systému GPS, aby ich nikto neukradol. „Projekt by sme radi ponúkli mestskému úradu,“ hovorí študentka Patrícia Andrejčíková. „Pracovali

sme na ňom 2 mesiace. Vzájomne sme sa spriatelili, upevnili sa vzťahy. Zistili sme zároveň, že pracovať v kolektíve nie je jednoduché. Získali sme veľa skúseností a televízory, ktoré sme vyhrali za prvé miesto – to je naozaj skvelý pocit,“ dodala študentka.

Liečba duše dravcami

Skupina gymnazistov z Modry, ktorí si vybojovali druhé najlepšie umiestnenie, chce pomáhať problémovým deťom začleniť sa do spoločnosti prostredníctvom ornitoterapie (terapia pomocou vtákov). „Ide o budovanie dôverného a blízkeho vzťahu k prírode prostredníctvom kontaktu s dravcami,“ hovorí jeden z autorov projektu Adam Porkert. „Deti si môžu dravca pohladkať, nosiť na ruke, prechádzať sa s ním, byť s ním v kontakte, budú

Študenti riešili naozaj reálne témy, ktoré vnímajú a cítia vo svojom okolí. Podľa vyjadrení viacerých z nich, nebolo jednoduché vždy sa zhodnúť na jednoznačnom riešení problému. Vedieť správne komunikovať, naučiť sa viesť diskusiu, dialóg alebo, naopak, byť schopný presadiť si svoj názor v pracovnej skupine, to bolo jednou z pridaných hodnôt celého projektu.

sa o neho starať podobne ako je to známe napríklad v terapii s delfínmi. Dravec dokáže nasať do seba problémy človeka, a to je úžasné,“ doplnil Adam Porkert. Študenti pri svojom zámere úzko spolupracovali a spolupracujú s miestnym sokoliarskym klubom Astur.

Záchrana veterného mlyna

Aj tretie miesto, ktoré získali tento rok gymnazisti zo Skalice, skrýva inšpirujúci nápad. Mladí ľudia sa rozhodli pre záchranu veterného mlyna v Holíči. Je ojedinelým historickým artefaktom svojho druhu na Slovensku – jediný zachovaný veterný mlyn v holandskom štýle na našom území. A práve z toho chcú študenti ťažiť pre svoj región. Dúfajú totiž, že ak by sa mlyn podarilo zrekonštruovať, mohol by pritiahnúť do regiónu množstvo turistov. Študent Filip Ružička: „Mlyn

Vítaným tímom sa prihovril aj predseda vlády Slovenskej republiky Peter Pellegrini, ktorý verí, že víťazné projekty študentov nájdu svoje uplatnenie aj v reálnom živote.

Druhé miesto obsadili študenti Gymnázia Karola Štúra v Modre. Zľava: Adam Porkert, Diana Moravčíková, Ema Nováková, Alexandra Liptajová.

od konca druhej svetovej vojny chátra, myšlienkou projektu je revitalizácia nie-

len stavby samotnej, ale aj úprava okolia.“ Rovnako ako gymnazisti z Modry, aj študenti zo Skalice chcú ponúknuť svoj návrh vedeniu mesta. Náklady na rekonštrukciu vypočítali na sumu okolo 150-tisíc eur. Mlyn sa podľa nich môže stať výraznou dominantou mesta.

Do Zrkadlovej sály Úradu vlády SR prišiel víťazov súťaže Roadshow 2017 pozdraviť aj predseda vlády Slovenskej republiky Peter Pellegrini. „Som vďačný, že máte odvahu púšťať sa do projektov, ktoré majú zmysel pre vás i pre vaše okolie. Rovnako ma teší, že ocenenie je spojené so zaujímavou finančnou čiastkou pre vaše školy, ktoré môžu rozvíjať ďalšie zaujímavé projekty,“ uzavrel premiér.

Symbolické bronzové medaily si odniesli gymnazisti zo Skalice. Zľava: Nicolas Hrnčirik, Adam Reháč, Martin Momot, Filip Ružička.

Vanda Tuchyňová

Foto: Monika Suchaničová

LADISLAV MIKO: SKÚSENOSTI Z BRUSELU POVAŽUJEM ZA SVOJU VÝHODU

Začiatkom tohto roku nastúpil do funkcie nový vedúci Zastúpenia Európskej komisie na Slovensku Ladislav Miko. Má za sebou viac ako desaťročné pôsobenie na vysokých postoch v Európskej komisii a takmer dvadsaťročné skúsenosti z českej a slovenskej verejnej správy.

Čo bolo pre vás motiváciou, aby ste zobraли túto funkciu po skončení funkčného obdobia Dušana Chreneka?

V roku 1989 som bol v Košiciach dosť významne angažovaný v novembrových udalostiach. Hlavným cieľom vtedy bola orientácia našej spoločnosti na slobodný, demokratický svet, integrácia do Európy. Viac ako 25 rokov sa to vyvíjalo, a teraz mám pocit, že európska myšlienka je vo Vyšehradskom

Vedúci Zastúpenia Európskej komisie na Slovensku Ladislav Miko.

priestore dosť diskutovaná a Slovensko hrá pozitívnu proeurópsku úlohu. Mal som pocit, že sa treba vrátiť a uvádzať veci na pravú mieru. Funkčnejšie prepojiť bruselský aparát so slovenskými regiónmi a prispieť k tomu, aby informácie, na základe ktorých si ľudia robia názor, boli správne a úplné. Cítil som, že treba byť v kontakte s týmto regiónom. Slovensko je miesto, kde som sa narodil, a takto sa to spojilo. Nielenže som o ponuke na funkciu vedúceho Zastúpenia Európskej komisie uvažoval, ale som o ňu aj aktívne požiadal.

Čo patrí k vašim prioritám? V čom budete postupovať inak ako váš predchodca?

V hlavných rysoch je úloha vedúceho Zastúpenia Európskej komisie na Slovensku definovaná. Budem ju naplňovať tak, ako pán Chrenek. Na druhej strane, môj predchodca má svoj pohľad a ja mám svoj a svoje skúsenosti. Nebude to identické, ale v tom istom rámci. Ak môžem použiť príklad, keď varíte pivo a má sa dostať kvalitné aj k spotrebiteľovi, tak potrubie, ktorým ide, musí byť čisté. Chcel by som, aby sme vyčistili komunikačné kanály, aby kvalita toho, čo sa robí na jednej strane, bola zreteľná aj na druhej strane. Sme predĺženou rukou Európskej komisie, komunikačný kanál, ľudia, ktorí by mali prenášať nielen informácie, ale aj výsledky, napríklad z finančnej oblasti, legislatívy a ďalších do štátu, a naopak, správy o tunajšom fungovaní posielat späť do centrály. Chcel by som, aby komunikačná úloha bola tou hlavnou. Druhú úlohu nazývam partnerská. Medzi naše povinnosti patrí stať sa partnerom vlády, parlamentu a pomáhať Slovensku. V mnohých prípadoch má Európska komisia mechanizmy, ktoré môžu pomôcť členským štátom s konkrétnymi problémami.

Dlhé roky ste pôsobili na vysokých postoch v Európskej komisii, takisto v českej i slovenskej verejnej správe, takže máte dostatok skúseností, ktoré môžete na novom poste využiť.

Budova sídla Zastúpenia Európskej komisie na Slovensku v Bratislave.

Európska komisia má svoje zastúpenia vo všetkých 28 členských štátoch Európskej únie. Sú to oči, uši a hlas Európskej komisie v jednotlivých členských štátoch. Sú v kontakte s vnútroštátnymi orgánmi a zainteresovanými stranami, informujú médiá a verejnosť o politikách EÚ. Vedeniu Komisie podávajú správy o vývoji v dôležitých oblastiach v členských štátoch.

Považujem to za veľkú výhodu. Vidím to už teraz, akou úžasnou výhodou je, že ľudí na najvyšších manažérskych postoch v Bruseli poznám osobne. Ak

treba niektoré veci vyjasniť alebo konzultovať, mám „priamu linku“.

V súčasnosti sa už diskutuje o nasledujúcom programovom období po roku 2020 a eurofondoch, ktoré by mali prísť pre Slovensko. Hovorí sa o súdržnosti štátov, o tom, že financie z Európskej únie by k nám mali prísť aj po roku 2020, pretože bez nich by to naša ekonomika poriadne pocítila. Aký je váš názor na túto problematiku?

Treba si to vyjasniť, úlohou Zastúpenia Európskej komisie nie je určovať, čo by bolo podľa mňa dobré pre Slovensko, reprezentujeme Európsku komisiu. Ide skôr o to, aby názory, ktoré sú u nás pomerne jasne formulované politickými subjektmi, boli úplne a dôkladne

prenesené do diskusie v Bruseli, aby sa to odzrkadlilo na výsledkoch. Odkázať môžem na to, čo hovoril vo svojom prejave o stave Únie predseda Európskej komisie Jean-Claude Juncker a nadviazal na to komisár Günter Oettinger na začiatku roka. Kohézia, ktorej úlohou je zblížovanie ekonomickej úrovne jednotlivých regiónov EÚ, má stále veľký význam. Mala by pokračovať a naďalej plniť túto rolu aj v súčasnosti, kedy Únia čelí novým výzvam. Na jednej strane treba vynakladať financie na ochranu vonkajších hraníc, a sú tu aj ďalšie náročné úlohy, ktoré predtým vo finančnom rámci neboli.

Je tu brexit a odchod významného členského štátu, Veľkej Británie, ktorá bola „čistým darcom“. Ak chceme zachovať kohéznú politiku na dostatočnej výške, musíme tieto veci spojiť. Je potrebné znovu nastaviť systém. Ak je v ňom menej financií, tak treba pridať, alebo bude menšia podpora. Práve o tomto bude diskusia v rámci viacročného finančného rámca. V tomto zmysle bola dôležitá informácia, ktorá rezonovala v Bruseli, kde sa Slovensko a ďalšie vyšehradské štáty prihlásili k ochote mierne, hovoríme o desiatinách percenta, navýšiť odvod do rozpočtu EÚ práve preto, aby boli dostatočné prostriedky aj na financovanie kohéznej politiky.

Na funkciu eurofondov je v našej spoločnosti množstvo rôznych názorov. Niektorí ich považujú len za zdroj korupcie, na druhej strane sú tí, ktorí hovoria, že bez prostriedkov z EÚ by sme už nemohli fungovať.

Keď na Slovensko, ale aj do viacerých ďalších členských štátov prichádza veľký objem peňazí, tak to pochopiteľne vytvára potenciál pre korupčné správanie. Mediálne sú zaujímavé hlavne problematické prípady. Projekty, ktoré dobre fungujú a niečomu pomáhajú, nie sú pre médiá také príťažlivé. Preto vzniká vo vnímaní určitá nerovnováha. My aj vláda sa snažíme ukazovať aj pozitívne prípady, ale mediálnym ťahákom je skôr nejaký problém. V skutočnosti treba problé-

Ladislav Miko nastúpil do Európskej komisie v roku 2005 na miesto riaditeľa v rámci Generálneho riaditeľstva pre životné prostredie. V roku 2011 sa stal zástupcom generálneho riaditeľa na Generálnom riaditeľstve Európskej komisie pre zdravie a bezpečnosť potravín, zodpovedným za bezpečnosť potravinového reťazca.

Kohézia, ktorej úlohou je zblížovanie ekonomickej úrovne jednotlivých regiónov EÚ, má stále veľký význam. Mala by pokračovať a naďalej plniť túto rolu aj v súčasnosti, kedy Únia čelí novým výzvam. Na jednej strane treba vynakladať financie na ochranu vonkajších hraníc, a sú tu aj ďalšie náročné úlohy, ktoré predtým vo finančnom rámci neboli.

my adresovať, riešiť ich. Vnímanie európskych fondov len ako korupčného zdroja je veľmi skreslené. Môžeme sa pozrieť napríklad na oblasť financovania pôdohospodárov a rozvoja vidieka. Sú to oblasti, kde by v súťaži v európskom rámci mnohí naši farmári nemali vôbec šancu konkurovať. Je to dôležitá téma, ale skoro vôbec sa o nej nehovorí. Aj tu treba pripomenúť, že napriek problémom, na ktoré si treba „posvietiť“ a riešiť ich, je tu aj široká

škála pozitívnych dopadov kohéznej politiky a všeobecne európskych fondov. Príšť o ne by bola veľká strata pre hospodárstvo, aj pre zvyšovanie ekonomickej a životnej úrovne v porovnaní so zvyškom Európskej únie.

Zastúpenie Európskej komisie na Slovensku ponúka priestor na diskusiu, napríklad na podujatiach Café Európa, ktoré sa konajú v rôznych slovenských mestách, alebo na hudobnom festivale Pohoda. Budú tieto akcie pokračovať?

Určite, akcie, ktoré majú svoju úroveň a obľubu, zostanú zachované a budeme v nich pokračovať. Platí to aj pre veľké podujatia, ako sú hudobný festival Pohoda, Bratislavský majáles, kde sme už tradične prítomní, počítame s nimi aj do budúcnosti. Informačné a komunikačné zameranie sa bude meniť podľa toho, aké budú aktuálne témy, ale v diskusiách budeme určite pokračovať.

Európska komisia prijala vôbec prvú celoeurópsku stratégiu pre plasty, ktorá by mala výrazne prispieť k dosiahnutiu cieľov udržateľného rozvoja do roku 2030 a k naplneniu Parížskej dohody. Vyštudovali ste zoológiu a ekológiu, takže k tejto téme máte určite blízko. Malo by ísť v prvom rade o lepšiu recykláciu plastov?

Začal by som tým, že by to nemalo byť vnímané ako úzko špecializovaná téma, ktorá sa týka len plastov. Stratégia je súčasťou širšieho konceptu, takzvanej obehovej ekonomiky, ktorá vychádza z toho, že dlhodobá nastáva konflikt medzi zdrojmi, ich dostupnosťou a tvorbou produktov, ktoré sa po svojom využití stávajú odpadom. Hovorí sa tomu model lineárnej ekonomiky, dotiahnuté do dôsledku to znamená, že suroviny premieňame na odpad. Toto nie je dlhodobou udržateľné. Preto je tu koncepcia obehovej ekonomiky, ktorá hovorí, že tak ako v prírode je cyklický kolobeh, tak by sme to mali urobiť aj v hospodárstve. Miera recyklácie je zásadná a musí sa zvyšovať.

Keď na Slovensko, ale aj do viacerých ďalších členských štátov, prichádza veľký objem peňazí, tak to pochopiteľne vytvára potenciál pre korupčné správanie. Mediálne sú zaujímavé hlavne problematické prípady. Projekty, ktoré dobre fungujú a niečomu pomáhajú, nie sú pre médiá také príťažlivé. Preto vzniká vo vnímaní určitá nerovnováha. My aj vláda sa snažíme ukazovať aj pozitívne prípady, ale mediálnym ťahákom je skôr nejaký problém. V skutočnosti treba problémy adresovať, riešiť ich. Vnímanie európskych fondov len ako korupčného zdroja je veľmi skreslené. Môžeme sa pozrieť napríklad na oblasť financovania pôdohospodárov a rozvoja vidieka. Sú to oblasti, kde by v súťaži v európskom rámci mnohí naši farmári nemali vôbec šancu konkurovať. Je to dôležitá téma, ale skoro vôbec sa o nej nehovorí.

Jednou z prvých vecí v rámci obehovej ekonomiky je otázka odpadov a v nej otázka plastov, z ktorých máme v oceánoch už celé plávajúce ostrovy. Recyklácia plastov je technologicky zvládnutá. Problém je v tom, že zatiaľ nevieme dostatočne separovať a celý rad dnes používaných plastov je nerecyklovateľný. Ak hovoríme o roku 2030, tak to neznamená, že vtedy budeme recyklovať sto percent plastov. Cieľom stratégie ale je, aby všetky plasty boli recyklovateľné. Potom je to už len

Napriek problémom, na ktoré si treba „posvietiť“ a riešiť ich, je tu aj široká škála pozitívnych dopadov kohéznej politiky a všeobecne európskych fondov. Príšť o ne by bola veľká strata pre hospodárstvo, aj pre zvyšovanie ekonomickej a životnej úrovne v porovnaní so zvyškom EÚ.

o nastavení ekonomického prostredia, aby sa plasty stali zdrojom – surovinou a biznis si nájde cestu, ako ich ďalej používať.

Niektorí ľudia sa už dnes snažia obmedzovať používanie plastov napríklad aj tým, že si do obchodu nosia na tovar svoje vlastné látkové vrecká alebo sieťky. Je aj toto cesta?

Je to otázka povedomia a prístupu. Nejde o to, že keď nemám so sebou tašku, tak si vezmem igelitové vrecko, lebo iné nemajú. Nič ma to nestojí a nakoniec ho zahodím. Keďže je nerecyklovateľné, tak niekde skončí a hromadí sa. Objemy tohto odpadu sú dnes obrovské. Výchovou sa však dostávame k tomu, že keď si nosím so sebou napríklad látkovú tašku, tak ju hneď nevyhodím. Vnímam jej cenu a mám prirodzenú tendenciu používať ju viackrát. Možno prvou reakciou je, že si musím kúpiť tašku a predtým som ju dostal zadarmo, ale na druhej strane vznikajú problémy s odpadom, ktoré spoločnosť musí riešiť a robí to za drahé peniaze, ktoré nezaplatí nikto iný ako spotrebiteľia. V konečnom dôsledku je takýto prístup pre nás lacnejší.

Vráťme sa na začiatok rozhovoru. Na rodné Slovensko sa vraciate po 25 rokoch, ako to vnímate?

Mám z toho veľmi dobrý pocit. Rád sa na Slovensko vraciam. Dôvodov je viac, mám tu rodičov, mám rád slovenské hory. Ako som sa presúval z východu ďalej na západ, tak v Čechách ešte kopce sú, ale sú nižšie, a v Bruseli už nie sú vôbec, tam je to takmer pod úrovňou mora. Vždy som hovoril, že všade sa mi páči, sú tam zaujímaví ľudia, príroda, veci, ale trochu mi chýba ten „tretí rozmer“. Tu na Slovensku vyzerá krajina trochu inak, a to mi je veľmi blízke. Myslím si, že slovenská mentalita a šanca, ktorá tu stále je, byť plnohodnotnou súčasťou európskej budúcnosti, sú energizujúce podnety, pre ktoré ma baví tu byť a nejakým spôsobom pri tom asistovať.

Jaroslav Kizek

Foto: Zastúpenie EK na Slovensku

NÁRODNÉ PROJEKTY OP VÝSKUM A INOVÁCIE SÚ PRÍLEŽITOSŤOU PRE PODNIKATEĽOV

Operačný program Výskum a inovácie (OP VaI) poskytuje 3 základné možnosti podpory: nenávratnú finančnú pomoc, návratnú finančnú pomoc a nefinančnú pomoc, realizovanú prostredníctvom národných projektov.

V pôsobnosti Ministerstva hospodárstva SR sa realizujú národné projekty zamerané predovšetkým na podporu rozvoja a internacionalizácie malých a stredných podnikov, na podporu podnikania a zvyšovania inovačnej výkonnosti podnikov prostredníctvom nefinančnej podpory, najmä poskytovaním poradenských služieb.

Národné podnikateľské centrá (NPC)

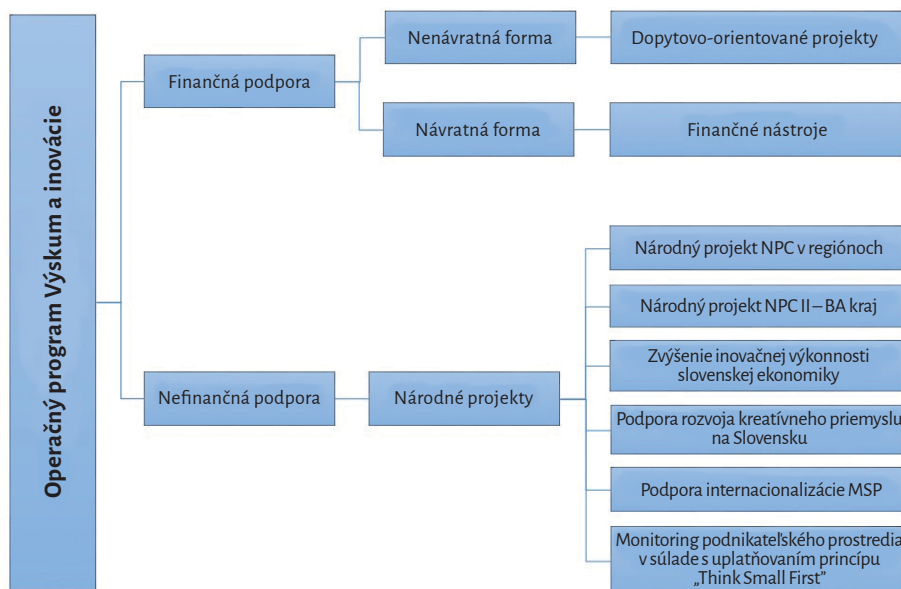
Národné podnikateľské centrá Slovak Business Agency predstavujú sieť poradenských centier v jednotlivých krajských mestách Slovenska. Ich cieľom je poskytovať systematickú podporu a odborné poradenstvo malým a stredným podnikom a záujemcom o podnikanie.

V rámci projektu je k dispozícii široká ponuka služieb, ako krátkodobé a dlhodobé individuálne poradenstvo, skupinové odborné činnosti (semináre, webináre, prednášky, diskusné fóra, workshopy, konferencie), pobyty v podnikateľskom inkubátore, účasť na odborných podujatiach a stážových pobytoch v zahraničí, ako aj pomoc pri financovaní podnikateľských aktivít. Prostredníctvom služby Creative point je záujemcom sprístupnené technologické zázemie na rozvoj ich zručností a nápadov. Ďalšou aktivitou bude tiež posilňovanie spolupráce medzi akademickou a podnikateľskou sférou a organizované

budú informačné a popularizačné aktivity pre stredné a vysoké školy.

OP VaI v gescii Ministerstva hospodárstva SR – základná schéma možností podpory.

budú informačné a popularizačné aktivity pre stredné a vysoké školy.

Kontakt: <http://www.npc.sk/sk/>

Inovujme.sk - bezplatné poradenstvo pre podnikateľov

Projekt je zameraný na zvyšovanie povedomia o inováciách a pozdvihnutie inovačnej úrovne slovenských podnikov. Regionálne konzultačné centrá Slovenskej inovačnej a energetickej agentúry v Bratislave, Nitre, Žiline, Banskej Bystrici a Košiciach budú poskytovať odborné poradenstvo pre podnikateľov v oblasti

inovácií produktov, technológií, služieb, procesov a biznis modelov.

Záujemcovia získajú pomoc pri realizovaní nápadu od vzniku až po jeho realizáciu. V rámci projektu budú realizované odborné podujatia (diskusné fóra, semináre, konferencie, prednášky), vydávané budú odborné publikácie a informačné materiály a realizované budú hodnotenia inovačnej výkonnosti, analýzy, prieskumy, prognostika a benchmarking.

Kontakt: www.inovujme.sk

Podpora internacionalizácie MSP

Cieľom projektu je podporiť zapojenie malých a stredných podnikov do medzinárodnej spolupráce. Na tento účel bude v krajských mestách vybudovaná sieť Slovenskej agentúry pre rozvoj investícií

a obchodu, takzvané trade pointy, kde podnikateľ môže získať ucelenú podporu spolupráce so zahraničnými partnermi.

V rámci tejto siete bude k dispozícii odborné poradenstvo v oblasti marketingu, investičných aktivít, legislatívy, nadväzovania kontaktov, vyjednávania obchodných dohôd a ďalších oblastí, ktoré sú nevyhnutné pre uplatnenie sa na zahraničných trhoch. Aktívne bude zabezpečovaná účasť podnikov na výstavách a veľtrhoch v zahraničí, prebiehať bude podpora alternatívnych foriem podnikania, zapájania podnikov do komunitárnych programov EÚ a využívania nástrojov elektronického podnikania.

Kontakt: <http://www.sario.sk/sk/podpora-internacionalizacie-msp>

Podpora kreatívneho priemyslu na Slovensku

Projekt je zameraný na podporu nových, inovatívnych riešení fungovania podnikov pôsobiacich v oblasti kreatívneho priemyslu s cieľom posilniť ich konkurencieschopnosť, inovačnú výkonnosť a rast.

Regionálne konzultačné centrá Slovenskej inovačnej a energetickej agentúry budú podnikateľom v oblasti reklamy

a marketingu, architektúry, informačných a komunikačných technológií a dizajnu poskytovať odborné poradenstvo tvorby nových obchodných modelov, budovania sietí a klastrov. Podporiť záujem podnikateľov o inovácie umožnia kreatívne vouchery, ktoré môže podnikateľ využiť pri nákupe služieb od subjektu v rámci kreatívneho priemyslu.

Okrem národných projektov určených podnikateľom a záujemcom o podnikanie je zo strany Slovak Business Agency realizovaný aj národný projekt zameraný na monitorovanie podnikateľského prostredia na Slovensku a v ďalších krajinách EÚ, ktorého cieľom je zabezpečenie komplexných informácií o podnikateľskom prostredí v kontexte iniciatívy Small Business Act for Europe.

Kontakt: <https://www.siea.sk/podpora-kreativneho-priemyslu/>

**Sekcia štrukturálnych fondov EÚ
Ministerstvo hospodárstva SR**

VYBERTE SI NOVÝ PROGRAM

Vytvorme spolu lepšie a krajšie Slovensko

www.euifondy.sk

Tento projekt je spolufinancovaný z prostriedkov Európskej únie.

NOVÁ VÝZVA NA PODPORU INTELIGENTNÝCH INOVÁCIÍ V PRIEMYSLE

Ministerstvo hospodárstva SR pokračuje aj vo vyhlasovaní výziev na dopytovo orientované projekty.

Vo februári 2018 bola vyhlásená výzva zameraná na podporu inteligentných inovácií v priemysle, ktorej cieľom je podporiť rozvoj inteligentných inovácií v mikro-, malých, stredných a veľkých podnikoch.

V rámci výzvy bude podporované zavádzanie inteligentných riešení pre existujúce technológie, ako aj obstaranie nových technológií potrebných pre implementáciu inteligentných riešení a vytvorenie inteligentne riadených, vzájomne prepojených autonómnych systémov výlučne v rámci existujúcej prevádzky podniku. Žiadatelia môžu investovať do nákupu dlhodobého majetku za účelom implementácie jedného alebo viacerých prvkov inteligentných riešení v rámci existujúcej prevádzky podniku alebo jeho funkčného celku. Podporené môžu byť projekty realizované na celom území SR s výnimkou Bratislavského kraja.

K dispozícii sú prostriedky vo výške 30 miliónov eur. Maximálna výška príspevku na jeden projekt je 2 milióny eur, minimálna výška 100-tisíc eur.

Cieľom výzvy vyhlásenej vo februári je podpora inteligentných inovácií v priemysle.

Aj táto výzva je vyhlásená v zjednodušenom režime. Žiadosti vrátane príloh je možné predkladať plne elektronicky a výrazne sa zjednodušilo aj predkladanie jednotlivých príloh. Žiadateľ nemusí predkladať potvrdenia vydané verejnými orgánmi, ktoré si poskytovateľ môže overiť vo verejne dostupných registroch. Celá dokumentácia výzvy je

nastavená v užívateľsky priateľskom formáte s využitím preddefinovaných formulárov vybraných príloh a pomôcok, ktoré majú žiadateľom pomôcť minimalizovať formálne nedostatky žiadostí.

**Sekcia štrukturálnych fondov EÚ
Ministerstvo hospodárstva SR**

Foto: Shutterstock

Základné informácie o výzve

Operačný program	Výskum a inovácie
Kód výzvy	OPVaI-MH/DP/2018/1.2.2-15
Alokácia (vyčlenené finančné prostriedky)	30 000 000 eur
Oprávnené územie (miesto realizácie projektu)	Celé územie SR okrem Bratislavského kraja
Oprávnení žiadatelia	mikro-, malé, stredné a veľké podniky registrované na území SR, od ktorých vzniku ku dňu predloženia žiadosti uplynulo minimálne 36 mesiacov (pri splnení všetkých ostatných podmienok)
Typ výzvy	otvorená
Uzávierka prvého hodnotiaceho kola	30. apríla 2018
Kontakt na poskytovateľa	Ministerstvo hospodárstva SR, sekcia štrukturálnych fondov EÚ, Mlynské nivy 44/a, 827 15 Bratislava 212, web: www.opvai.sk, e-mail: vyzvy@mhsr.sk

V JANUÁRI PADALI NA PORTÁLI SLOVENSKO.SK HISTORICKÉ REKORDY

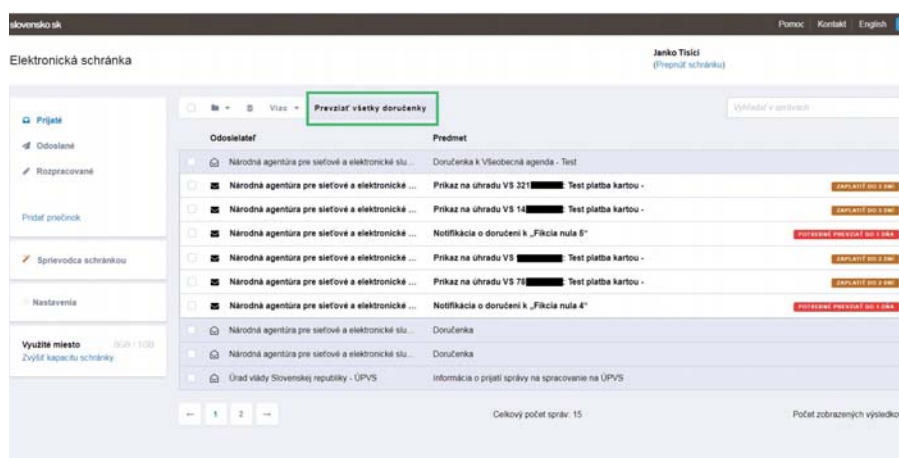
Takmer 5 miliónov správ poslali používatelia ústredného portálu verejnej správy slovensko.sk v prvom mesiaci tohto roka. Január 2018 bol historicky najvyužívanejším mesiacom portálu.

Hovoria o tom štatistiky Národnej agentúry pre sieťové a elektronické služby (NASES). V porovnaní s rovnakým obdobím minulého roka ide o viac ako 4,5-násobný nárast.

V auguste 2017 prvýkrát portál evidoval viac ako milión prihlásení. Odvtedy už pod túto hranicu neklesol. „Je to dôkazom, že ľudia majú o e-komunikáciu so štátom záujem a elektronické služby sú čoraz využívané. Našou úlohou je, aby používatelia trávili na portáli svoj čas čo najefektívnejšie a najkomfortnejšie,“ povedal generálny riaditeľ NASES Lukáš Sojka. Cez slovensko.sk klienti v januári rozposlali takmer 5 miliónov správ. Ide o doteraz najvyšší počet správ, aký v mesiaci portál zaznamenal.

Elektronických rozhodnutí, ktoré zaslali úrady elektronicke, bolo v januári vyše 700-tisíc. Elektronická komunikácia tak len za tento mesiac ušetrila inštitúciám vyše 1,5 milióna eur, ktoré by v prípade fyzického zasielania minuli na poštovné náklady. Najviac cez slovensko.sk komunikuje Sociálna poisťovňa, Všeobecná zdravotná poisťovňa a Ministerstvo spravodlivosti SR cez svoje krajské sudy.

K elektronickým službám poskytuje so svojimi operátormi telefonickú podporu aj Ústredné kontaktné centrum slovensko.sk. V porovnaní s januárom predchádzajúceho roka prijali o 2 500 požiadaviek viac, čo je medziročne 50-percentný nárast. Používatelia elektronických schránok najviac žiadali o radu počas posledného januárového týždňa, kedy bolo potrebné elektronicke podať niektoré daňové priznania.

Nová funkcia umožňuje používateľom portálu slovensko.sk jednoduchšie prevziať a autorizovať všetky prijaté notifikácie o doručení.

Pribudlo hromadné potvrdzovanie doručení

Od februára tohto roka je na portáli slovensko.sk dostupný upravený vizuál elektronickej schránky spolu s novou funkciou umožňujúcou hromadné preberanie notifikácií o doručení. Nájdete tu aj graficky výraznejšie upozornenie na termíny, kedy je posledný deň na potvrdenie doručky či zaplatenie platobného príkazu.

Využitím tejto novej funkcie môžu používatelia jednoduchšie prevziať a autorizovať všetky prijaté notifikácie o doručení. Potvrdenie je nutným krokom k prebratiu úradných rozhodnutí do vlastných rúk. Je to dobrá správa najmä pre advokátov, exekútorov a pracovníkov väčších spoločností, ktorí denne potvrdzujú desiatky takýchto dokumentov. „Som rád, že práca s e-schránkou na portáli slovensko.sk bude opäť o niečo

prijemnejšia a komfortnejšia,“ povedal generálny riaditeľ NASES.

Doteraz museli používatelia počas preberania doručení v e-schránkach zakaždým vypisovať svoj bezpečnostný osobný kód (BOK). Dnes už všetky správy potvrdíte naraz niekoľkými klikmi a zadáním BOK-u len jeden raz. „Vyhoveli sme požiadavkám mnohých používateľov, ktorí nám po júlovom spustení vnovených elektronických schránok napísali svoje pripomienky,“ dodal Lukáš Sojka.

Elektronické schránky sú dostupné v graficky kontrastnejšej verzii. Úpravy dizajnu sú viditeľné najmä v zozname správ. Používatelia môžu vidieť lepšie farebné odlíšenie prečítaných i neprečítaných správ, farebné zvýraznenie stavu správy či plynutia lehôt. Menšími zmenami a úpravami prešli aj niektoré štýly a veľkosti písma.

Zdroj: NASES

PRAKTICKÉ VYUČOVANIE SA PODOBÁ NA REÁLNU PRÁCU

Na modernizáciu odborného vzdelávania na 7 stredných školách získal Trenčiansky samosprávny kraj z eurofondov takmer 4 milióny eur.

Nové technické vybavenie a modernejšie odborné vzdelávanie má zvýšiť záujem študentov a vytvoriť lepšie podmienky na ich uplatnenie v praxi. Vďaka nenávratnému finančnému príspevku z Integrovaného regionálneho operačného programu župa zmodernizuje školy zamerané na odborné vzdelávanie. „Okrem stavebných úprav a zateplovania budov sa zo získaných financií vynovia učebne a dielne, pribudnú aj nové a moderné prístroje či technológia, ktorá skvalitní vyučovací proces,“ povedala vedúca odboru regionálneho rozvoja Úradu Trenčianskeho samosprávneho kraja Martina Lamačková s tým, že v predložených projektoch

Moderné učebné priestory budú mať k dispozícii aj študenti Strednej priemyselnej školy v Považskej Bystrici.

Stredná odborná škola v Dubnici nad Váhom

- stavebnými úpravami prejde objekt Centra odborného vzdelávania a prípravy
- zateplenie a výmena okien a dverí by sa mali zvýšiť energetickú hospodárnosť budovy
- pribudne moderné materiálo-technické zabezpečenie troch odborných učební odborov strojárstvo a elektrotechnika

nezabudli ani na znižovanie energetickej náročnosti budov a počítajú aj s ich debarierizáciou.

„Hlavným cieľom pri využití prostriedkov z Európskej únie je pozdvihnúť úroveň budúcich absolventov stredných odborných škôl a poskytnúť im čo najidentickejšie podmienky, aké budú mať pri výkone svojho budúceho povolania. Nové vybavenie a moderné učebne majú prispieť k lepšiemu uplatneniu absolventov našich škôl v praxi,“ vysvetlil trenčiansky župan Jaroslav Baška.

Stredná odborná škola stavebná Emila Belluša v Trenčíne

- v škole počítajú so samostatným bezbariérovým vstupom do objektu odborných dielní
- zo súčasných priestorov šatní vzniknú pracoviská pre odborný výcvik žiakov stavebných odborov
- na testovanie stavebných materiálov pre odbor stavitelstvo pribudne nové zriadenie laboratória i vybavenie odbornej geodetickej učebne

Pribudnú centrá odborného vzdelávania

Strednú odbornú školu v Dubnici nad Váhom čakajú stavebné úpravy Centra odborného vzdelávania a prípravy, zateplením a výmenou okien a dverí by sa mala zvýšiť energetická hospodárnosť budovy. Pribudne aj moderné materiálo-technické zabezpečenie troch odborných učební odborov strojárstvo

Stredná odborná škola v Prievidzi

- vzniknú tu dve špeciálne učebne s najnovším vybavením
- stroje v dielniach odborného výcviku bude chladit' zakúpené klimatické zariadenie
- vybavenie pribudne aj do dielne pre autoopravárov

a elektrotechnika. Popri investíciách do modernizácie počítajú aj s vyššou atraktivnosťou praktického vyučovania. V škole sa okrem nových sústruhov, frézok, laseru a počítačových zostáv budú môcť pochváliť aj 3D tlačiarňou. Ukončenie hlavných aktivít projektu je naplánované na júl tohto roku.

Odborné pracoviská vynovia aj na Strednej odbornej škole stavebnej v Trenčíne. V rámci rekonštrukcie tu počítajú so samostatným bezbariérovým vstupom do objektu odborných dielní. Zo súčasných priestorov šatní vzniknú pracoviská pre odborný výcvik žiakov stavebných odborov. Na testovanie materiálov pre odbor stavitelstvo je zo schválených peňazí zafinancované zriadenie laboratória či zariadenie odbornej geodetickej učebne. Vybavenie pracovísk zodpovedá súčasným moderným štandardom a umožní prispôbiť praktickú prípravu žiakov požiadavkám trhu práce.

O strojárrov je veľký záujem

V nadväznosti na zvýšený dopyt zamestnávateľov po absolventoch z odborov strojárstvo a elektrotechnika je projekt Vzdelávanie pre prax praxou vo vzdelávaní na Strednej priemyselnej škole v Myjave zameraný hlavne na modernizáciu vybavenia ôsmich odborných učební strojárskych odborov na vyššiu kvalitatívnu úroveň. Súčasťou projektu je aj nákup schodolezu, vďaka ktorému dôjde k prepojeniu učebnej a dielenskej časti budovy. Modernizácia vybavenia pozostáva hlavne z nákupu sústruhov, frézok, vstrekovacieho lisu a ďalšieho technologického zariadenia nevyhnutného na kvalitnejšie vybavenie 8 odborných učební pre strojárské odbory. Ukončenie realizácie hlavných aktivít projektu je naplánované na apríl tohto roku.

Špecializované pracovisko na vzdelávanie a prax s využitím moderných CNC strojov vznikne v Strednej priemyselnej škole v Považskej Bystrici. Na zabezpečenie bezbariérového prístupu do moderných učebných priestorov zakúpi aj v tejto škole pásový schodolez. Drobnými stavebnými úpravami prejdú dielne, vstupné priestory aj existujúce rozvody

Spojená škola v Novákoch

- laboratóriá prejdú rekonštrukciou a dostanú moderné vybavenie
- v blízkosti laboratórií bude šatňa s bezbariérovým prístupom
- prestavbou prejdú aj samotné priestory šatní

Stredná odborná škola v Trenčíne

- pribudne tu nové vybavenie troch odborných učební pre vzdelávanie budúcich mechanikov, elektrotechnikov a elektromechanikov

Stredná priemyselná škola v Myjave

- zmodernizujú vybavenie ôsmich odborných učební strojárskych
- súčasťou projektu je i nákup schodolezu pre imobilných žiakov, čím dôjde k prepojeniu učebnej a dielenskej časti budovy
- počítajú aj s drobnými stavebnými úpravami

Stredná priemyselná škola v Považskej Bystrici

- vznikne tu špecializované pracovisko na vzdelávanie a prax s využitím moderných CNC strojov
- na zabezpečenie bezbariérového prístupu do moderných učebných priestorov bude aj na tejto škole zakúpený pásový schodolez
- drobnými stavebnými úpravami prejdú dielne, vstupné priestory aj existujúce rozvody elektrickej energie

elektrickej energie. Nové špecializované CNC pracovisko ako aj laboratórium bude využívať približne 90 žiakov príslušného odboru.

Nová technika by mala prilákať študentov

Dve špeciálne učebne s najnovším vybavením by mali vďaka schváleným financiam vo výške takmer 600-tisíc eur vzniknúť na Strednej odbornej škole v Prievidzi. Stroje v dielniach odborného výcviku bude chladit' zakúpené klimatické zariadenie, vybavenie pribudne aj do dielne pre autoopravárov. Projekt s názvom Modernizácia odborného vzdelávania je v tejto škole zameraný na zvýšenie kvality výučby a odborného výcviku prostredníctvom moderných strojov a zariadení.

K zvýšeniu praktických zručností žiakov a kvality poskytovaného vzdelávania má v Spojenej škole v Novákoch prispieť rekonštrukcia a vybavenie laboratórií modernou technikou, na ktoré bol schválený príspevok viac ako 236-tisíc

eur. V blízkosti laboratórií zriadia šatňu s bezbariérovým prístupom. Medzi ukazovatele projektu patrí vyššia kvalita odborného vzdelávania a prípravy, zvýšenie praktických zručností žiakov a následne zvýšenie kvality poskytovaného vzdelávania a lepšia uplatniteľnosť absolventov na trhu práce. Aktivity súvisiace s rekonštrukciou a modernizáciou v škole by mali byť ukončené do mája tohto roku.

Z nového vybavenia 3 odborných učební pre vzdelávanie budúcich mechanikov, elektrotechnikov a elektromechanikov sa tešia v Strednej odbornej škole v Trenčíne. Aj tu je cieľom projektu zvýšenie kvality výučby a odborného výcviku prostredníctvom moderných strojov a zariadení. Ide hlavne o nové CNC stroje s príslušenstvom a k nim vybavenie autodielen. Modernizovanú školskú infraštruktúru môže po realizácii projektu využívať 450 žiakov školy.

Lenka Kukučková, TSK

Foto: Radovan Stoklasa, archív škôl

MESTSKÝ ÚRAD V KRÁSNE NAD KYSUCOU SA OBLIEKOL DO FARIEB MESTA

Jedno z najmladších miest u nás ležiace na severe Slovenska sa v posledných rokoch teší z výrazného rozvoja. Dôkazom je aj fakt, že v roku 2016 mu bola udelená „Pečať Rozvoja obcí a miest“.

Za budovu mestského úradu sa už obyvatelia Krásna nad Kysucou nemusia hanbiť.

Napriek tomuto vývoju sa v centre mesta nachádzala takmer schátraná budova. Práve radnica bola tým „škaredým káčatkom“, ktoré si určite zaslúžilo novú tvár.

Náklady klesnú na polovicu

Vedenie mesta na čele s primátorom Jozefom Grapom dlhodobo plánovalo zrekonštruovať mestský úrad. Rekonštrukcia sa uskutočnila s pomocou európskych peňazí, i vďaka ušetreným financiám z vlastných prostriedkov.

„Radnica bola postavená dávno za socializmu, pred vyše 50 rokmi. Keď sa začalo s rekonštrukciou, objavili sa aj materiály, z ktorých bola pôvodne postavená. Časť bola z tehál, časť z panelov či z kociek. Celá budova bola urobená zo zvyšku stavebných materiálov. Tak to kedysi fungovalo,“ vysvetlil primátor Jozef Grapa.

Mestský úrad postupne dostal nové ošatenie. Vymenili okná za trojsklá s parametrami najvyššej kvality, nové je celé osvetlenie či regulácia kúrenia – radiá-

torov, zateplili strechu a obvodový plášť, úrad sprístupnili pre imobilných občanov.

Radnica sa dostala do najvyššej kategórie energetickej hospodárnosti budov. Prešla auditom, ktorý jej udelil skupinu A.

„Náklady na prevádzku budovy boli v minulosti dosť vysoké. Zatiaľ nemáme detailne vyčíslené úspory, všetko sa ukáže pri ročnom zúčtovaní. Verím, že sa dostaneme skoro na polovicu nákladov. Je to zdroj, ktorý použijeme pri verejnom osvetlení, vykurovaní budov a na ďalšie investície. Nič nás to nestojí, prevádzkové náklady, ktoré sme kedysi dávali do mestského úradu, budeme investovať ďalej do chodníkov, parkovísk, rozšírenia osvetlenia, kanalizácie a ciest,“ hovorí primátor.

Ludia si premenu pochvaľujú

Na námestí v Krásne nad Kysucou medzi domom kultúry a mestským úradom sa počas roka koná množstvo kultúrno-spoločenských podujatí. Primátor Jozef Grapa tvrdí, že teraz sa už za budovu radnice nemusia hanbiť, čo cíti aj z reakcií ľudí.

„Vždy, keď niečo robíte, neviete, ako to v konečnom dôsledku dopadne, aj keď je to dobrá myšlienka. V tomto prípade sme splnili požiadavky ľudí, čo sa týka vzhľadu budovy i zlepšenia služieb. Dostávame množstvo pozitívnych reakcií, že sa konečne nemusíme za túto budovu hanbiť. Som nesmierne rád, že to takto ľudia cítia,“ doplnil primátor.

Mestský úrad, ktorý sa „obliekol“ do farieb mesta, si pochvaľujú aj obyvatelia.

„Je to stokrát lepšie, ako to bolo v minulosti. Celá budova dostala taký šmrnc. Určite to stálo veľa peňazí, ale výsledok sa dostavil. Čo sa týka služieb na úrade, tak ja som nikdy nemal problémy. Vždy som vybavil, čo som potreboval a podobné skúsenosti mám aj po rekonštrukcii. Celkovo vnímam zmenu tejto budovy len a len pozitívne,“ prezradil jeden z občanov Krásna nad Kysucou, 60-ročný Jaroslav Maslík.

Jeho slová potvrdila aj 67-ročná Margita Ďurišová: „Najviac ma teší, že úrad je bezbariérový a sprístupnili ho aj pre imo-

bilných občanov. Ukázalo sa, že myslia aj na zdravotne znevýhodnených, ktorí sa tak dostanú dovnútra a nemusia mrznúť niekde vonku. Celkovo je úrad pestrejší, krajší. S tou starou schátranou budovou sa nedá porovnať. Navyše tu chodím pravidelne, keďže som vedúca miestnych organizácií dôchodcov či zdravotne postihnutých. Nikdy som tu nemala problém, ale teraz sa človek cíti na úrade oveľa komfortnejšie.“

Zmeny uvítali i zamestnanci

Zásadnou zmenou prešiel aj interiér mestského úradu. Klienti a úradníci majú k sebe bližšie. Z tohto dôvodu pri rekonštrukcii vymenili výplne na takmer všetkých dverách za priehľadné, sklenné. Očakávajú od toho zlepšenie komunikácie medzi zamestnancami úradu a klientmi a efektívnejší výkon úradníkov. Prioritou v Krásne nad Kysucou je, aby občan reálne nadobudol pocit, že úradníci sú tu preňho.

„Z tohto mám možno najväčšiu radosť. Podarilo sa mi presvedčiť zamestnancov, do každej kancelárie pekne vidieť, čo si pochvalujú klienti úradu. Úradníci si najskôr mysleli, že je to na úkor ich súkromia, no nakoniec si aj oni túto zmenu pochvalujú. Veď aj občania skôr strpia čakanie, keď vidia, že akurát je niekto vnútri, nevyklopávajú stále na dvere ani inak nerušia. Urýchlila sa tak práca úradníkov, a občania, ktorí potrebujú niečo vybaviť, sú pokojnejší. Takto

Primátor Krásna nad Kysucou Jozef Grapa.

Jaroslav Maslík hovorí, že budova konečne dostala šmrnc.

Margita Ďurišová pochvaluje najmä bezbariérový prístup pre imobilných občanov.

Aj interiér prešiel rekonštrukciou. Na dvere osadili sklá a úrad tak viac otvoril občanom.

to už v 21. storočí proste funguje,“ teší primátora.

Zvýšenie komfortu pri práci cítia zamestnanci najmä počas zimných mesiacov.

„Sme na Kysuciach a v zimnom období tu bolo v niektorých kanceláriách pomaly na nevydržanie. Najmä na vrchnom poschodí a v miestnostiach na severnej strane museli pracovníčky počas zimy používať rôzne ohrievače. Teraz je to úplne iné, je to cítiť. Navyše, ako som už viackrát spomínal, šetríme aj peniaze, ktoré môžeme využiť na ďalšie zveladenie Krásna nad Kysucou,“ dodal Jozef Grapa.

Radoslav Blažek

Foto: autor

ČERVENÝ KLÁŠTOR SA STAL CENTROM KULTÚRY

Zrekonštruovaný amfiteáter pritiahol do regiónu folklórne a hudobné esá a tisíce nových návštevníkov.

Kultúrne akcie v amfiteátri v Červenom Kláštore vyrástli na úroveň prvotriednych podujatí s veľkým záujmom zo strany divákov.

Podujatia v priestoroch liečebného domu v Červenom Kláštore mali ešte v nedávnej minulosti úplne inú atmosféru. Konali sa na kempingovej lúke, kde nebola elektrina, chýbalo zastrešené pódium, návštevníci sedeli na nepohodlných pivných setoch. Mnohí umelci odmietali do Kláštora chodiť, lebo tu nemali dobré podmienky na vystupovanie.

To všetko sa zmenilo. Dnešný zrekonštruovaný priestor s kapacitou okolo 600 miest priťahuje do regiónu vďaka skvelým hudobným telesám (Lúčnica, Kandračovci, SEUK) desiatitisíce návštevníkov. Podujatia v Kúpeľoch v Červenom Kláštore vyrástli na úroveň prvotriednych akcií.

Podujatia v priestoroch liečebného domu v Červenom Kláštore mali ešte v nedávnej minulosti úplne inú atmosféru. Konali sa na kempingovej lúke, kde nebola elektrina, chýbalo zastrešené pódium, návštevníci sedeli na nepohodlných pivných setoch. Mnohí umelci odmietali do Kláštora chodiť, lebo tu nemali dobré podmienky na vystupovanie.

Do realizácie europrojektu, ktorý poskytol finančné zdroje na vybudovanie a zrekonštruovanie priestoru, bol amfite-

áter dlho nedokončený. Aj keď sa majiteľ liečebného domu a kultúrneho stánku snažili o obnovu i z vlastných prostriedkov, na finálne práce, ktoré by definitívne zvýšili úroveň podujatí a kultúrneho zážitku, nemali dostatok zdrojov.

Počasie už nie je prekážkou

Okrem dobrého zázemia a podmienok pre vystupujúcich umelcov chýbalo i dôstojné prostredie pre turistov a hostí, ktorí by si mohli pohodlne sadnúť bez toho, aby mali nohy v blate, mali sa kde občerstviť a schovať sa, keď prší. Drevené kolonády, ktoré v blízkosti amfiteátra vyrástli, sú útulným miestom pre pohodlné stra-

vovanie vybavené bufetovou obsluhou, možnosťami na grilovanie. Kolonáda je priestorom, kde sa dá schovať počas dažďa.

Do priestoru sa zmestí 360 ľudí, ktorí majú zároveň pohodlný výhľad na pódium. Ak si uvedomíme, že všetky akcie v minulom roku sa konali počas daždivých dní, tak kolonáda je pre organizátorov dôležitou poistkou a upokojením. Aj tento rok čaká na návštevníkov množstvo podujatí: Stretnutie Goralov v Pieninách, Zamagurské folklórne slávnosti, Slávnosti kultúry Lemkov, večerné kino a ďalšie folklórne slávnosti.

Návštevníci v lokalite kúpeľov Červený kláštor majú dnes možnosť pohodlne sa ubytovať. Nemusia večer odchádzať domov alebo do iných miest, predovšetkým vtedy, keď sú podujatia viacdňové. K dispozícii sú novozrekonštruované chatky s pohodlným interiérom. Asi polovicu z nich obnovili majitelia z vlastných zdrojov, druhú polovicu z projektov Európskej únie. Vymenili gauče, kreslá, dispozične prispôbili sanitu, presne podľa požiadaviek návštevníkov. Mnohí z nich sa teraz vracajú a pýtajú si číslo chatky, v ktorej bývali naposledy. O bývanie v malých chatkových apartmánoch je veľký záujem. V čase podujatí „praskajú vo švíkoch“.

Na ihrisko priamo z postele

Majitelia nezabudli ani na športové a voľnočasové vyžitie návštevníkov. Ta-

kéto služby by mali byť súčasťou každého lepšieho kultúrnemu stánku a turistickej lokality. V rámci finančnej podpory tu pribudlo viacero športovísk, a to v tesnej blízkosti chatiek. Návštevníci si odskočia k hre priamo z postele. Nechýba veľká lanová pyramída, detské ihrisko, trampolína, bedmintonové ihrisko, petang, veľký šach, ruské kolky. Oblíbeným vyžitím v letných horúčavách je bazén na osvieženie s protiprúdom.

Lokalitu zatriktívňuje aj 21 strečingových strojov, ktoré využívajú i seniori, a nielen oni. Keďže územie nie je uzavreté, relaxujú tu i obyvatelia z okolia, účastníci kongresov, športových dní i tí, ktorí si sem chodia nabráť liečivú

Nová drevená kolonáda je priestorom, kde sa dá ukryť počas dažďa a zároveň sledovať kultúrny program.

Strečingové stroje využívajú nielen kúpeľní hostia, ale aj návštevníci podujatí či obyvatelia z okolia.

minerálnu vodu. Z peňazí Európskej únie sa majiteľom podarilo zrekonštruovať aj chodníky. Letné večerné prechádzky v areáli sú teraz romantickým zážitkom.

Vanda Tuchyňová

Foto: Kúpele Červený Kláštor

Projekt: **Modernizácia a doplnenie vybavenosti rekreačného areálu Dunajec – Červený Kláštor**

Operačný program: **Konkurencieschopnosť a hospodársky rast**

Prioritná os: **3 Cestovný ruch**

Opatrenie: **3.1 Podpora podnikateľských aktivít v cestovnom ruchu**

Ciel projektu: **Zvýšiť konkurencieschopnosť rekreačného areálu Dunajec formou komplexnej ponuky celoročne poskytovaných služieb cestovného ruchu a podpora rozvoja cestovného ruchu v Červenom Kláštore.**

Doba realizácie projektu:

apríl 2015 – december 2015

Nenávratný finančný príspevok:

386 044,89 eur

Projekt: **Skvalitnime, spríjemnime a predĺžme pobyt návštevníkom Dunajec Village zvyšovaním kvality a komplexnosti poskytovaných služieb**

Operačný program: **Konkurencieschopnosť a hospodársky rast**

Prioritná os: **3 Cestovný ruch**

Opatrenie: **3.1 Podpora podnikateľských aktivít v cestovnom ruchu**

Opis projektu: **Zlepšenie technického vybavenia areálu prostredníctvom informačno-komunikačných technológií, obstaranie interiérového a exteriérového vybavenia, gastronomické vybavenie.**

Doba realizácie projektu:

december 2015

Nenávratný finančný príspevok:

184 415,95 eur

KLIENTI V TRNAVSKOM KRAJI SA PÝTAJÚ NAJMÄ NA AKTUÁLNE VÝZVY

Záujemcovia o podporu z európskych štrukturálnych a investičných fondov, ale aj príjemcovia, ktorí svoje projekty realizujú, majú už viac ako rok a pol možnosť získať bezplatné informácie z tejto oblasti v informačno-poradenských centrách vo všetkých slovenských krajoch okrem Bratislavského.

V Trnavskom samosprávnom kraji prevádzkujú takéto centrum od 1. septembra 2016. K jeho hlavným činnostiam patrí poskytovanie poradenstva formou osobných, telefonických a e-mailových konzultácií a šírenie aktuálnych informácií o eurofondoch. Od vzniku IPC do konca roku 2017 poskytli jeho zamestnanci spolu 379 konzultácií, miera návratnosti klientov je tesne nad hranicou 10%.

Okrem bezplatného poskytovania informácií patrí do náplne práce centra aj vytváranie databáz záujemcov o európske štrukturálne a investičné fondy (EŠIF), organizácia informačných seminárov a vykonávanie prieskumov v súvislosti s eurofondmi na území Trnavského kraja.

Zamestnankyne trnavského informačno-poradenského centra.

Záujem o konkrétne výzvy

Počas druhej polovice roku 2017 vykonali spolu 121 konzultácií v rámci 61 konkrétnych prípadov. „Najviac sme ich poskytli e-mailom – 55, telefonicky sa ozvalo 43 a osobne prišlo 23 klientov. V monitorovanom období boli priebežne vyhlasované výzvy v rámci rôznych operačných programov, preto aj konzultované prípady boli rôznorodé,“ informovala Petra Kovárová, koordinátorka IPC v Trnave.

Najvyšší záujem bol o informácie k výzve z Operačného programu Ľudské zdroje zameranej na podporu zosúladenia rodinného a pracovného života a z Operačného programu Efektívna

verejná správa k výzve zameranej na občiansku informovanosť a participáciu.

Osobná konzultácia trvala priemerne 74 minút. Pri 8 návštevách išlo o poskytnutie všeobecných informácií, v rámci ktorých klienti zisťovali možnosti čerpania finančných prostriedkov z eurofondov na konkrétne projektové zámery.

V rámci ďalších 15 osobných konzultácií sa klienti zaujímali o podmienky konkrétnych výziev z operačných programov.

Rozhovor s telefonujúcim záujemcom o eurofondy trval priemerne 15 minút, za druhú polovicu uplynulého roku ich v trnavskom IPC urobili 43. Prostredníctvom e-mailu poskytli za to isté obdobie 55 konzultácií. Priemerná dĺžka spracovania e-mailovej odpovede trvala 66 minút.

Šírenie informácií

Trnavské IPC pravidelne aktualizuje databázu záujemcov o informácie o EŠIF. Od júla do decembra 2017 tu prejavilo

záujem o informácie z oblasti eurofondov 60 nových subjektov. Ich celkový počet v databáze bol ku koncu minulého roka 328. „Subjektom z databázy zasielame e-mailom pravidelné informácie v súvislosti s oprávnenosťou žiadateľa v jednotlivých výzvach. Počas predchádzajúceho polroka sme odoslali 25 hromadných e-mailov spojených s výzvami v rámci jednotlivých operačných programov a 7 hromadných e-mailov k informačným a školiacim aktivitám centra,“ doplnila Petra Kovárová.

V júli minulého roku realizovali dotazníkový prieskum na zistenie záujmu o odborné semináre súvisiace s problematikou EŠIF. Na základe jeho výsledkov,

Najvyšší záujem bol o informácie k výzve z Operačného programu Ľudské zdroje zameranej na podporu zosúladenia rodinného a pracovného života a z Operačného programu Efektívna verejná správa k výzve zameranej na občiansku informovanosť a participáciu. Pri 8 návštevách išlo o poskytnutie všeobecných informácií, v rámci ktorých klienti zisťovali možnosti čerpania finančných prostriedkov z eurofondov na konkrétne projektové zámery.

ako aj podľa iných podnetov, zorganizovali na jeseň semináre k práci v systéme ITMS2014+ a k príkladom dobrej praxe projektov realizovaných z eurofondov.

Ku koncu minulého roku predložili žiadatelia z Trnavského samosprávneho kraja (TTSK) 630 žiadostí o nenávratný finančný príspevok, pri 79 z nich bolo poskytnuté poradenstvo zo strany IPC TTSK. Z celkového počtu 310 schválených žiadostí poskytlo IPC poradenstvo pri 50 z nich.

V druhej polovici minulého roku samostatne realizovali 2 informačné a 1 odborný seminár. V spolupráci s Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR organizovali 1 informačný seminár, v spolupráci s Úradom podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu 1 odborný seminár, v rámci ktorých prezentoval koordinátor IPC účel zriadenia siete informačno-poradenských centier.

Zamestnanci centra sa v druhej polovici roku 2017 zúčastnili 11 informačno-vzdelávacích podujatí zameraných na získanie informácií o konkrétnych vyhlásených výzvach a informácií z oblasti EŠIF.

Pripravované informačné aktivity

Podľa podnetov, ktoré získavajú prostredníctvom dotazníkov spokojnosti v rámci seminárov a stretnutí, majú ich účastníci záujem hlavne o organizáciu odborných seminárov k oblasti verejného obstarávania. Túto požiadavku sa v Trnavskom kraji chystajú naplniť v prvej polovici tohto roku, kedy zorganizujú seminár k postupom vo verejnom obstarávaní a ku kontrole verejného obstarávania v rámci EŠIF.

Ďalšie odborné semináre realizované IPC v roku 2018 budú zamerané na štátnu a minimálnu pomoc a finančnú analýzu. Vzhľadom na schvaľovanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok budú v spolupráci s riadiacimi orgánmi pre operačné programy vo väčšej miere organizovať informačné semináre pre úspešných žiadateľov a prijímateľov nenávratného finančného príspevku.

Účastníci informačného seminára k výzvam z Operačného programu Výskum a inovácie organizovaného v spolupráci s Ministerstvom hospodárstva SR.

Odborný seminár Práca v systéme ITMS2014+ - verejná časť, organizovaný v spolupráci s Úradom podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu.

Vladimír Tošovec

Foto: IPC TTSK

INFORMAČNÉ TABULE ZVYŠUJÚ ATRAKTIVITU MESTSKEJ DOPRAVY

Inteligentný zastávkový informačný systém umožňuje cestujúcim prístup k informáciám o linkách, odchodoch spojov a prípadných meškaniach.

Jedným z prvkov informačných systémov pre cestujúcich mestskou hromadnou dopravou je v súčasnej dobe Passenger Information System (PIS).

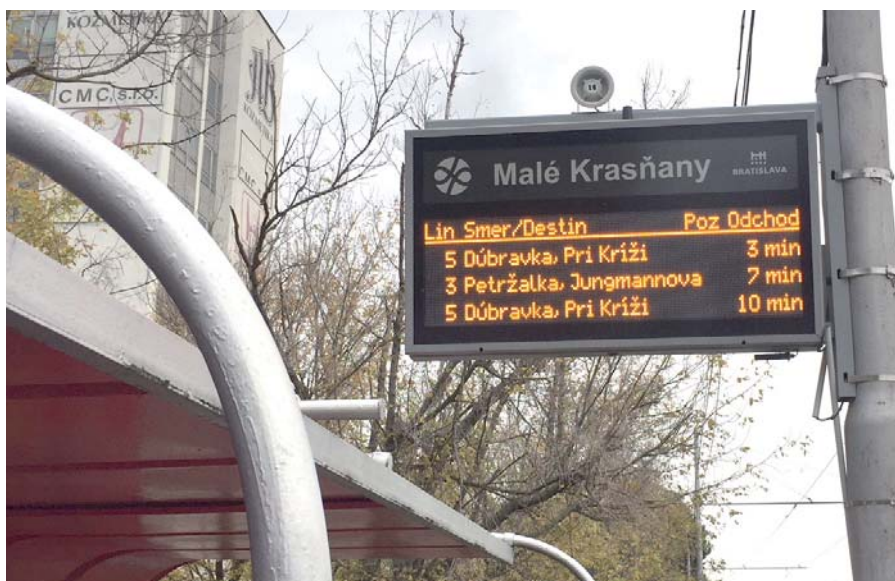
Cestujúci sa dozvie o prípadných zmenách na linke, výlukách alebo príčinách väčšieho meškania. Zvyšuje sa tak informovanosť cestujúcej verejnosti.

„To nie je ako za našich čias, keď sme boli mladí, s tým sa to vôbec nedá porovnať. Je to taký malý zázrak,“ komentuje nové informačné tabule, ktoré sa objavili na zastávkach mestskej hromadnej dopravy v rôznych častiach hlavného mesta, Viliam Barták z Bratislavy.

Nehovoriac o tom, že takto sa zvyšuje atraktivita MHD v situácii, keď doprava, najmä tá cestná, v hlavnom meste často kolabuje a preprava ľudí sa stáva doslova strategickou otázkou. Tento projekt sa týka 117 zastávok so 124 zastávkovými elektronickými a informačnými tabuľami. V súčasnosti má Bratislavský dopravný podnik vo svojej správe približne 1 200 zastávok. Každá z nich má označník a automaty. Pre zvýšenie štandardu informovanosti cestujúcich sú na zastávkach informačné panely poskytujúce aktuálne informácie o príchodoch vozidiel.

Informačná tabuľa sa nachádza na stĺpiku v priestore zastávky MHD a pripája sa do distribučnej siete rozvodu elektrickej energie. Alternatívnym riešením je napájanie pomocou solárnych panelov.

„Môžeme sa objímať a zároveň hneď vieme, kedy nám príde spoj,“ smejú sa mladí zaľúbenci Andrea a Anton, ktorých láske neprekážajú ani kamery. Súčasťou zastávkovej informačnej tabule je

Zásluhou informačného systému majú cestujúci viac informácií o linke, na ktorú práve čakajú.

Informačné tabule na zastávkach sú pripojené na zdroj energie.

totiž aj obrazový monitoring priestoru pomocou kamerového systému. Takýto dohľad umožní operatívne reagovať na zvládnutie dopravných nárokov, hlavne pri veľkom množstve cestujúcich, a zvýši bezpečnosť čakajúcich na zastávke.

Mladé mamičky s deťmi v kočíkoch Iveta a Zuzana tvrdia: „Komfort cestovania v MHD sa jednoznačne zvyšuje.“

Na údržbe zastávok momentálne pracuje 14 interných zamestnancov. Z tohto počtu je 9 určených na ich čistenie, zvyšní pracovníci majú na starosti údržbu zastávkových označníkov, odpadových

Viliam Barták považuje informačné tabule za malý zázrak.

Vzhľadom na dopravnú situáciu je v hlavnom meste dôležité zvyšovať kvalitu cestovania linkami MHD.

Aktuálne informácie o prevádzke mestskej hromadnej dopravy získajú cestujúci aj na Hodžovom námestí.

nádob a prístreškov. Po osadení všetkých nových zastávkových elektronických a informačných tabúľ predpokladajú udržiavanie ich stavu doterajším pracovným tímom, elektronickú časť majú na starosti zamestnanci dodávateľa a následne odborníci špecializovaní na programovanie a prácu s energetickými zariadeniami.

Os 1 – Bezpečná a ekologická doprava v regiónoch

Hlavným zámerom je podpora trvalo udržateľného miestneho/regiónálneho dopravného systému, ktorý zaručuje mobilitu a prístup k hlavným službám pre všetky kategórie občanov, najmä prostredníctvom verejnej osobnej dopravy a ďalších udržateľných druhov dopravy.

1.2.1 Zvyšovanie atraktivity a konkurencieschopnosti verejnej osobnej dopravy

ZDROJE EÚ

939 382,50 eur

ZAČIATOK A UKONČENIE REALIZÁCIE

03/2017 – 10/2018

Kontakty:

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR

Dobrovičova 12
812 66 Bratislava
www.mpsr.sk

Sekcia programov regionálneho rozvoja

Račianska 153/A
P. O. Box 1
830 03 Bratislava 33
e-mail: inforop@land.gov.sk
www.ropka.sk

Stanislav Háber

Foto: autor

POMOC PRE TÝCH, KTORÍ CHCÚ VSTÚPIŤ DO KRÁĽOVSTVA HODNOTENÍ

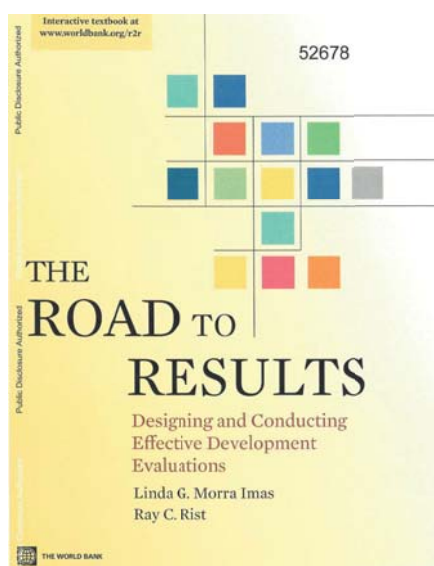
S knihou Cesta k výsledkom, ktorá sa stala svetovým bestsellerom, sa môžu oboznámiť už aj slovenskí čitatelia.

Predstavuje základnú informačnú bázu pre všetkých, ktorí sa zaoberajú hodnoteniami a ich riadením. Slovenský preklad bude elektronicky prístupný na webovom sídle Úradu podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu www.vicepremier.sk/index.php/fondy-eu/publikacie/ a na stránke Partnerskej dohody Úradu vlády SR www.partnerskadhoda.gov.sk/publikacie/.

V septembri minulého roku vystúpili autori knihy Linda Morra Imas a Ray Rist ako lektori v Bratislave na medzinárodnom školení EPDET. Ich prítomnosť na Slovensku nezostala nepovšimnutá. Nasledujúci rozhovor prináša podrobnejšie informácie nielen o knihe, ale aj o hodnotení a využívaní tohto nástroja v rozličných krajinách.

Kniha Cesta k výsledkom, ktorú ste napísali v roku 2009, sa stala bestsellerom Svetovej banky. Ako sa cíti autor svetového bestselleru? Alebo inak, aké atribúty musí kniha spĺňať, aby dosiahla takýto titul? Je téma hodnotenia taká prítlačivá?

Ray Rist: Nepovedal by som, že je to kniha o hodnotení všeobecne, ale o hodnotení rozvojových intervencií, a v tomto kontexte je to naozaj prvá učebnica na svete. Sú aj iné knihy, niekoľko v angličtine, taliančine, ale z hľadiska dôrazu na otázky rozvojových intervencií je to prvá učebnica. Prvá a jediná na svete, napísaná v kontexte Svetovej banky, organizácie, ktorá má rozvoj priamo vo svojej misii. Preto je len prirodzené, že je zameraná na ľudí, ktorí s bankou spolupracujú a ktorí by mali radi určité ukotvenie svojej práce, istú formu popisného konceptu, ktorý je návodom, ako uchopiť

Kniha Cesta k výsledkom bola preložená do 9 jazykov.

EPDET – European Program for Development Evaluation je skrátená verzia medzinárodného vzdelávacieho programu akreditovanej letnej školy pôvodne organizovanej Carleton univerzitou v Ottawe (IPDET), ktorý v Čechách a na Slovensku organizujú Development Worldwide, Slovenská evaluačná spoločnosť a Česká evaluačná spoločnosť.

hodnotenie, ako ho navrhnuť, realizovať, akým spôsobom zozbierať údaje, ako ich analyzovať. Je teda príručkou na pomoc tým, ktorí chcú vstúpiť do kráľovstva hodnotení/evaluačii.

Linda Morra Imas: Aj keď kniha prvýkrát vyšla v roku 2009, je stále prekladaná, pretože je to jediná existujúca

príručka o rozvojom hodnotení. Neustále od ľudí počúvam, že je veľmi jednoducho napísaná, pretože je to vlastne návod, krok za krokom, čo treba robiť. A nielenže je jednoducho napísaná, ale je pre každého aj istotou, že nájde to, čo potrebuje, keď to potrebuje. Preto je kniha po všetky tie roky bestsellerom, no a vyzerá to tak, že ním zostane aj v budúcnosti.

To znamená, že pomáha každému profesionálovi a je veľmi praktické ju mať v poľičke, aby bolo možné ju kedykoľvek vytiahnuť?

Ray Rist: Myslím, že to sa presne deje.

Hovoríte o rozvojom hodnotení, ale v realite nejestvuje žiadna iná kniha v ponímaní príručky o hodnotení ako takom. Aj keď existuje množstvo kníh o hodnotení, každá z nich je veľmi špecificky orientovaná.

Ray Rist: Existujú knihy o tom, ako robiť napríklad participatívne hodnotenie.

Presne, ale nejestvuje nič, čo by pokrývalo všetky aspekty, od teórie zmeny, cez výber vhodnej metodiky až po etiku?

Ray Rist: Pravdepodobne nie.

Takže vlastne nie je vôbec dôležité, či je o rozvojom hodnotení, alebo nie?

Ray Rist: Ďalšia vec, ktorú sme prostredníctvom knihy ponúkli, je elektronická podpora. Máme v nej okolo 500 citácií, referencií, internetových stránok a zdrojov, ktoré si každý môže pozrieť a získať informácie o tom či onom. Nie všetky zdroje sú stále „živé“, ale pravdepodobne okolo 400 z nich stále je. Tento

nástroj ukazuje cestu naprieč internetom, cestu, ktorá by inak bola zdĺhavá, nudná či nejasná.

Linda, už ste spomenuli, že publikácia bola preložená do viacerých svetových jazykov, španielčiny, francúzštiny, medziiným aj mandarínčiny.

Ray Rist: Tiež do mongolčiny a bosniančiny.

Linda Morra Imas: Sme veľmi hrdí, že teraz je prístupná aj v arabčine. To predstavuje veľkú čitateľskú obec.

Viete, do kolkých jazykov presne bola kniha preložená?

Linda Morra Imas: Myslím, že je to 9 jazykov.

Minulý rok bola vďaka iniciatíve Úradu podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu, Úradu vlády SR a Slovenskej evaluačnej spoločnosti sprístupnená aj slovenskému čitateľovi. Na ktoré aspekty by ste chceli upriamiť pozornosť?

Linda Morra Imas: Myslím, že pre slovenských čitateľov sú dôležité predovšetkým dve veci, tie zdôrazňujeme, aj keď učíme, a boli by sme radi, ak by si ich z knihy čitateľa zobrali. Ide o využitie teórie zmeny a využitie hodnotiacej matice (design matrix). To je to, čo chceme, aby čitateľovi zostalo.

Ray Rist: Sú to totiž dva výborné nástroje, ktoré pomáhajú realizácii naozaj dobrého hodnotenia.

Linda Morra Imas: Každý projekt, každý program, každá politika má za sebou teóriu zmeny, a tá je zvyčajne implicitná, nevysslovená. To, čo chceme dosiahnuť je, aby sa stala explicitnou, teda zreteľnou. Zrejme sa už vyskytla v minulosti snaha o zobrazenie tejto teórie, ale to, čo poskytujeme my je jednoduchý spôsob, ako sa zvykne vraviť, jednostránkový návod. Vaša mama by mala byť schopná sa na to pozrieť a pochopiť, čo sa program alebo projekt snaží dosiahnuť, ako to chce urobiť, ako budeme vedieť, či sme boli

Linda Morra Imas je poradkyňou nezávislej evaluačnej skupiny Svetovej banky. Je známa ako „mama IPDEtu“, medzinárodného vzdelávacieho programu v rozvojových hodnoteniach. Venuje sa poradenstvu a školeniam v oblasti monitorovania a hodnotenia v krajinách celého sveta. Pracovala ako mimoriadna profesorka na Univerzite Geoga Washingtona a Carletonskej univerzite. V roku 1996 začala pracovať pre skupinu Svetovej banky a viedla množstvo hodnotení.

Ray Rist je poradcom nezávislej evaluačnej skupiny Svetovej banky. Počas svojej kariéry odpracoval 15 rokov v štátnej správe USA, vo výkonných aj legislatívnych inštitúciách. Je držiteľom akademických titulov z Cornellovej univerzity, Univerzity Johna Hopkinsa a Univerzity Geoga Washingtona. Je autorom, editorom alebo spolueditorom 25 kníh, napísal 135 článkov a prednášal vo viac ako 75 krajinách.

úspešní, čo v kontexte projektu môže ovplyvniť jeho úspešnosť a ktoré kľúčové predpoklady musíme brať do úvahy, pretože predstavujú riziko. Je to skutočne veľmi jednoduchý, ale účinný nástroj a boli by sme radi, keby sa viac využíval. Môže existovať spolu s inými nástrojmi portrétovania projektu, ale je to jedna prostá stránka, o ktorej si myslíme, že je veľmi dôležitá.

Hodnotiacia matica je nástroj na podporu plánovania a prípravu návrhu hodnotenia. Pri príprave hodnotenia veľmi často vidíme dva problémy, predovšetkým sa ide priamo k nástrojom zberu dát. Druhý problém je, že zvyčajne existuje iba jeden návrh, ako realizovať hodnotenie. V praxi ale potrebuje každá hodnotiacia otázka svoj vlastný návrh. Musíte zistiť, akým spôsobom budete riešiť každú otázku, no a to znamená trochu práce navyše. Tým sa limituje počet hodnotiacich otázok, na ktoré sa pýtame. Návrhová matica pomáha uvedomiť si veľmi presne, akým spôsobom pristúpiť ku každej hodnotiacej otázke. Myslím si tiež, že to je skvelý nástroj nielen pre realizátorov a pre hodnotiteľov, ale aj pre riadiacich pracovníkov. Pretože tí tak vidia nielen všeobecný koncepčný zámer, ale môžu vidieť veľmi presne, ako chce hodnotiteľ pristúpiť k hodnoteniu.

Máte dlhoročné reálne skúsenosti s hodnoteniami v mnohých krajinách sveta. Kde to naozaj funguje dobre? Aké sú konkrétne výsledky a ich využitie? Mohli by ste uviesť konkrétny príklad, čo je možné dosiahnuť, ak sa nástroj hodnotenia využíva správne?

Ray Rist: Existuje niekoľko krajín, napríklad Kanada, ktoré využívajú hodnotenia veľmi dobrým a sofistikovaným spôsobom. Využívajú ich v parlamente, na najvyššom kontrolnom úrade, na úrovni štátu, ako aj provincií. Legislatíva ukladá povinnosť provinciám vypracovávať hodnotiace štúdie na ich úrovni, vláde na národnej úrovni. Z tohto hľadiska som presvedčený, že Kanada je jednou z krajín, ktoré integrovali hodnotenie do procesu rozhodovania. Niekoľko silných príkladov máme

aj v západnej Európe. Veľká Británia má množstvo evaluačných kapacít a aplikuje ich vo veľkej miere predovšetkým v zdravotníctve či v oblasti spravodlivosti. Aj National Audit Office v Londýne disponuje obrovskými hodnotiacimi kapacitami, ktoré naozaj využíva. Menujme niektoré menšie krajiny: Dánsko má slušné hodnotiace kapacity, Nórsko, Švédsko sú tiež pomerne dobré, a je vidieť istý pohyb aj v Nemecku a Francúzsku. Napriek tomu, že posledné dve menované sú najväčšie európske krajiny, z hľadiska hodnotení nie sú najsilnejšie.

Linda Morra Imas: Rada by som dodala, že U. S. Government Accountability Office, ktorý takmer nejestvoval, dnes robí hodnotenia a je hviezdny príkladom využitia hodnotení. Je to silná organizácia, ktorá podlieha Kongresu USA. Keď Kongres potrebuje hodnotenie, obráti sa práve na tento úrad. Je to jedna z najsilnejších organizácií, ktorá nielenže má programovú a metodologickú divíziu, ale je tiež dobrým príkladom využitia hodnotení. Musíme spomenúť aj American Evaluation Association, ktorá má dnes viac ako 20-tisíc členov, čo predstavuje silnú základňu. Ak niečo ilustruje silu hodnotení v USA, je to pravdepodobne členstvo v tejto organizácii. Sú tiež veľmi silní v oblasti politickej činnosti, v snahe ovplyvniť legislatívu pred jej schválením, a to v ohľade zabudovania hodnotiacich ustanovení, takých, ktoré umožnia realizáciu dobrých hodnotení. Monitoring pripravovanej legislatívy robí akčný výbor, ktorý je teraz, myslím asi 5 rokov, naozaj aktívny a pre asociáciu veľmi dôležitý.

To boli príklady pozitívnej praxe, máte aj nejakú negatívnu skúsenosť?

Linda Morra Imas: Myslím, že mnohé články, prieskumy či správy z posledného obdobia sa dotýkajú faktu, že pravdepodobne neexistuje veľa hodnotiteľov, ktorí by neboli zakúšili tlaky, aby zmenili či aspoň upravili hodnotiacu správu. Samozrejme, väčšina hodnotiteľov tento tlak nepriznáva a človek nevie, či by priznali, že správu naozaj zmenili. Takže hodnotitelia vždy pracujú na tenkom

„Nepovedal by som, že je to kniha o hodnotení všeobecne, ale o hodnotení rozvojových intervencií, a v tomto kontexte je to naozaj prvá učebnica na svete. Sú aj iné knihy, niekoľko v angličtine, taliančine, ale z hľadiska dôrazu na otázky rozvojových intervencií je to prvá učebnica,“
Ray Rist.

lade. Musia oboje – hovoriť mocným pravdu, ale aj poskytnúť užitočné správy svojim klientom. Lína, po ktorej musia prejsť, je veľmi úzka.

Čo je podľa vás potrebné urobiť, ak krajina nemá skutočného „šampióna“, ktorý sa snaží o reálne zapojenie evaluačnej kultúry do bežného života? Ako nahradiť chýbajúci tlak zhora? Alebo, ako ho vyvolať?

Linda Morra Imas: Ak neexistuje podpora na vysokej úrovni, potom je ťažké zabudovať hodnotenie do reálnej kultúry. Je možné snažiť sa získať „šampióna“ na nejakom ministerstve, ale ak dotýčny minister nemá podporu vlády, tak to zostáva skôr v experimentálnej rovine a bude to ťažké. V poslednom období sme zaznamenali iniciatívy na oslovenie poslancov. Myslím, že to je dobrý smer. Je to zrejme spôsob, ako ďalej budovať hodnotenie a tiež ako začať budovať inú kultúru, ktorá, ak je využívaná, je potenciálne veľmi silná. Oddelenia auditu boli vcelku úspešné vo využívaní parlamentných partnerov, využívali ich veľmi efektívne. Ale hodnotenie bolo pomalé, nemalo tie korene, ktoré legislatívne mohol využívať audit. Takže myslím, že toto je cesta na vybudovanie evaluačnej kultúry. Budovať dopyt, pretože strana dopytu je tá, na ktorej treba začať.

Ray Rist: Toto je osobitý problém, predovšetkým z hľadiska spoločenských vied. V mnohých krajinách robia hodnotenia, ale, v konečnom dôsledku, sociálne vedy sú akademické. Veľmi málo vedcov pozná čo len jedného člena parlamentu, je veľmi málo takých, ktorí by prednášali

členom parlamentu alebo s nimi vôbec hovorili. Absencia kontaktov medzi parlamentom a sociálnymi vedami sa stáva naozajstným problémom. Ak by sa urobil prieskum, koľko vedcov by dokázalo menovať nejakého člena parlamentu, ktorého môže osloviť krstným menom? Myslím, že toto je problém budovania vzťahov a tlaku na parlament alebo len priateľského upozornenia, hej, máme tu takúto správu, možno by bola pre vás zaujímavá. Toto je pre hodnotiteľov veľmi ťažké. Myslím, že izolácia hodnotiteľov je dosť reálna.

Školenia EPDET sú na Slovensku organizované od roku 2008. Vidíte v súčasnosti nejaký rozdiel?

Ray Rist: Určite áno. Myslím, že tu je rozdiel z hľadiska sofistikovanosti účastníkov nášho programu teraz a desať rokov dozadu. Nezávisle od toho, či to boli Slováci alebo boli z inej krajiny. Tá sofistikovanosť sa týka otázok, o ktorých spolu diskutujeme, či už je to dizajn hodnotenia, rozličné hodnotiace metódy alebo čokoľvek iné. Je to jasne vyššia úroveň, než 8 až 10 rokov dozadu.

Častou vašej otázky v úvode bolo, ako dosiahnuť, aby sa hodnotenie stalo známym a akceptovaným v rozličných vládnych kruhoch a ako ho aplikovať v riadení spoločnosti. Toto je niečo, čo trvá istý čas.

Linda Morra Imas: Problémom je tiež profesionalizácia hodnotiteľov. S tou sa potýkajú medzinárodné hodnotiteľské asociácie, ktoré sa ju snažia rozšíriť. Dokázali sme zlepšiť kompetencie hodnotiteľov, aj tých, čo hodnotenia riadia. Dokázali sme vypracovať etické princípy pre hodnotiteľov, ale pracujeme a uvažujeme o ďalších krokoch, o zabezpečení kvality a štandardov naprieč hranicami. Tak, ako sme našli cestu v profesii audítorov na jednej strane a ekonómov na strane druhej, tak pracujeme na profesionalizácii hodnotiteľov a chceme dokázať, že je to silná profesia so špecifickými znalosťami a svojimi štandardmi.

Dagmar Gombitová, Dana Šimová
Slovenská evaluačná spoločnosť

VLAKY PRED ŽILINOU BUDÚ JAZDIŤ RÝCHLEJŠIE

Na železničnej trase Bratislava – Žilina pribudli ďalšie kilometre zmodernizovanej trate.

Po dokončení rozostavanej železničnej trate pri Púchove a inštalácii zabezpečovacích zariadení budú môcť v roku 2020 vlaky na celej trati Bratislava – Žilina jazdiť rýchlosťou 160 kilometrov za hodinu.

„Zvyšovanie rýchlosti a bezpečnosti je trendom, ktorým sa vo vyspelom svete uberajú všetky železnice. Preto ani my nemôžeme zastaviť tento vlak a robíme všetko pre to, aby sme postupne zmodernizovali všetky kľúčové trate na Slovensku. Kľúčovou je pre nás príležitosť použiť na tento účel fondy Európskej únie,“ povedal počas slávnostného otvorenia zmodernizovanej trate Považská Teplá – Dolný Hričov – Žilina minister dopravy a vý-

Modernizácia trate začína za Považskou Teplou a končí na začiatku Žiliny.

stavby Slovenskej republiky Ľudovít Ľudovít. Úsek s dĺžkou takmer 23 kilometrov začali modernizovať v roku 2014. Projekt so zmluvnou cenou vyše 120 miliónov eur bol financovaný najmä z fondov Európskej únie.

Stavba začína za stanicou v Považskej Teplé, kde sa napája na v súčasnosti modernizovaný úsek Púchov – Považská Teplá, a končí tesne na začiatku Žiliny. Počas modernizácie bola prestavaná existujúca železničná trať s cieľom zvýšiť jej traťovú rýchlosť, technickú vybavenosť aj s použitím moderného zabezpečovacieho zariadenia spolu so systémom ERTMS, čím sa skvalitní a zlepšia jej technické parametre.

Modernizácia celého úseku bola rozdelená na dva samostatné projekty:

- Považská Teplá – Dolný Hričov, spolufinancovaný v rámci Operačného programu Doprava (OP D),
- Dolný Hričov – Žilina, spolufinancovaný v rámci Operačného programu Integrovaná infraštruktúra (OP II).

V rámci stavby boli zmodernizované stanice a zastávky so zvýšenými nástupišťami pre uľahčenie nástupu do vlakov a boli vybudované podchody k nástupišťam v Bytči, Dolnom Hričove, Plevníku-Drienovom, Predmieri a v Hornom Hričove. Vybudovaných bolo vyše 13 kilometrov nových protihlukových stien a päť nových cestných nadjazdov.

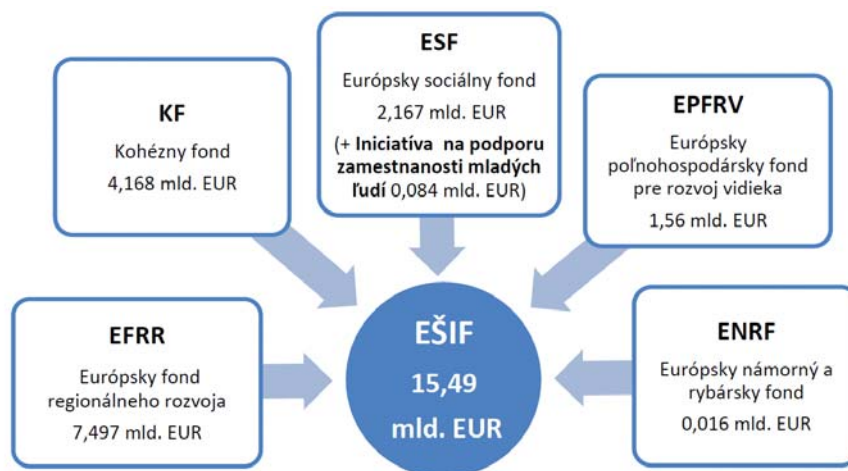

Minister dopravy Ľudovít Ľudovít (celkom vpravo) počas slávnostného prestrihnutia pásky na železničnej stanici v Žiline.

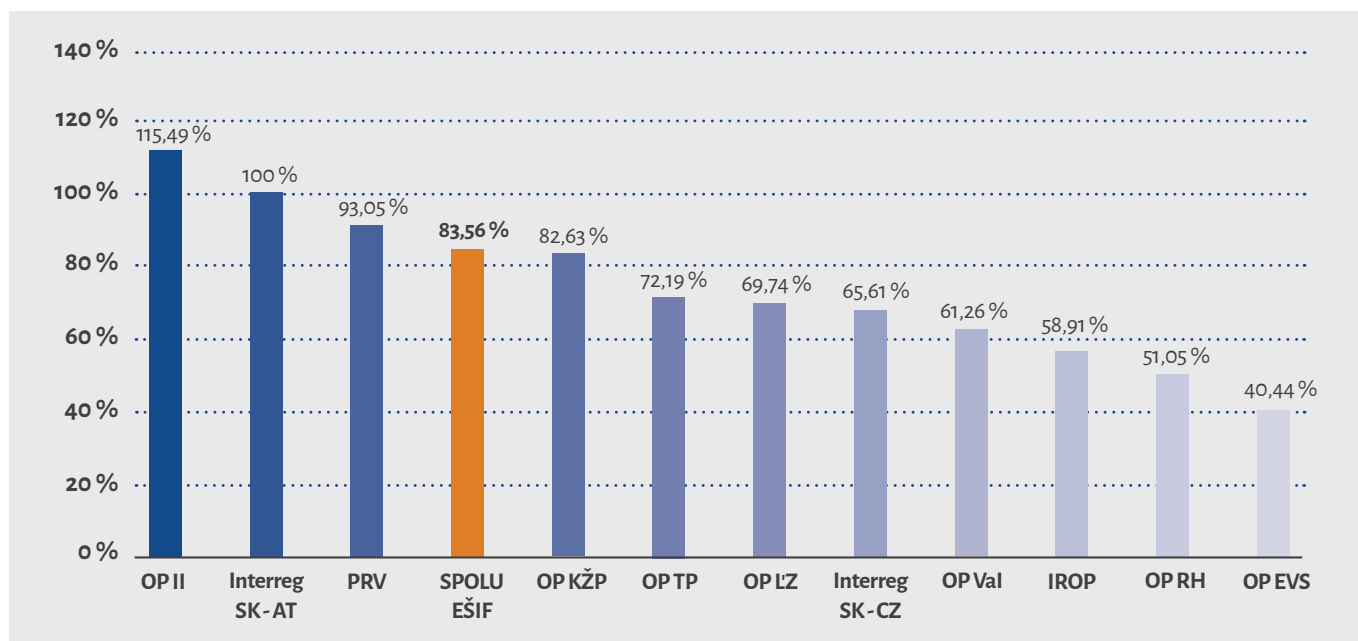
Text a foto: **Ministerstvo dopravy a výstavby SR**

INFORMÁCIA O IMPLEMENTÁCII EŠIF K 28. 2. 2018

Z celkovej alokácie európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF) na programové obdobie 2014 – 2020 (15,49 miliardy eur) sprístupnili riadiace orgány v platných výzvach a vyzvaniach pre potenciálnych žiadateľov nenávratného finančného príspevku ku dňu 28. februára 2018 finančné prostriedky vo výške 12,91 miliardy eur, čo predstavuje 83,56% z celkovej alokácie (zdroj EÚ).

Graf č. 1: Podiel alokovaných zdrojov vo výzvach/vyzvaniach na celkovej alokácii (zdroje EÚ) jednotlivých programov a za EŠIF celkom k 28. 2. 2018.

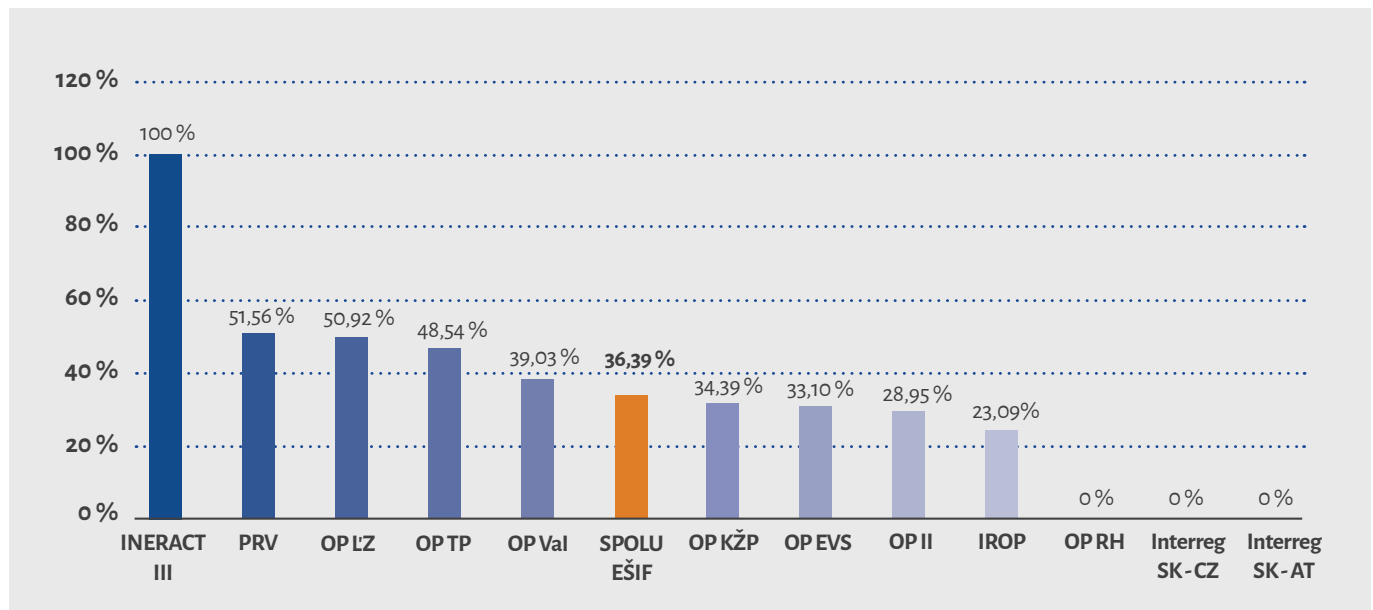

Zdroj: ÚPPVII/OMH na základe exportu údajov z ITMS2014+ dňa 1. 3. 2018 a RO pre PRV.

Poznámka: V rámci PS INTERACT III sa nevyhlasujú výzvy, v rámci PRV sa za alokované zdroje vo výzvach/vyzvaniach uvádza alokácia na zverejnené výzvy na projektové opatrenia + alokácia na neprojektové opatrenia.

Ku dňu 28. 2. 2018 boli v Slovenskej republike za všetky fondy pre programové obdobie 2014 – 2020 kontrahované prostriedky v hodnote 5,638 miliardy eur, čo predstavuje 36,39% z celkovej alokácie (zdroj EÚ).

Graf č. 2: Podiel kontrahovania na alokácii jednotlivých programov a za EŠIF celkom (zdroje EÚ) k 28. 2. 2018.

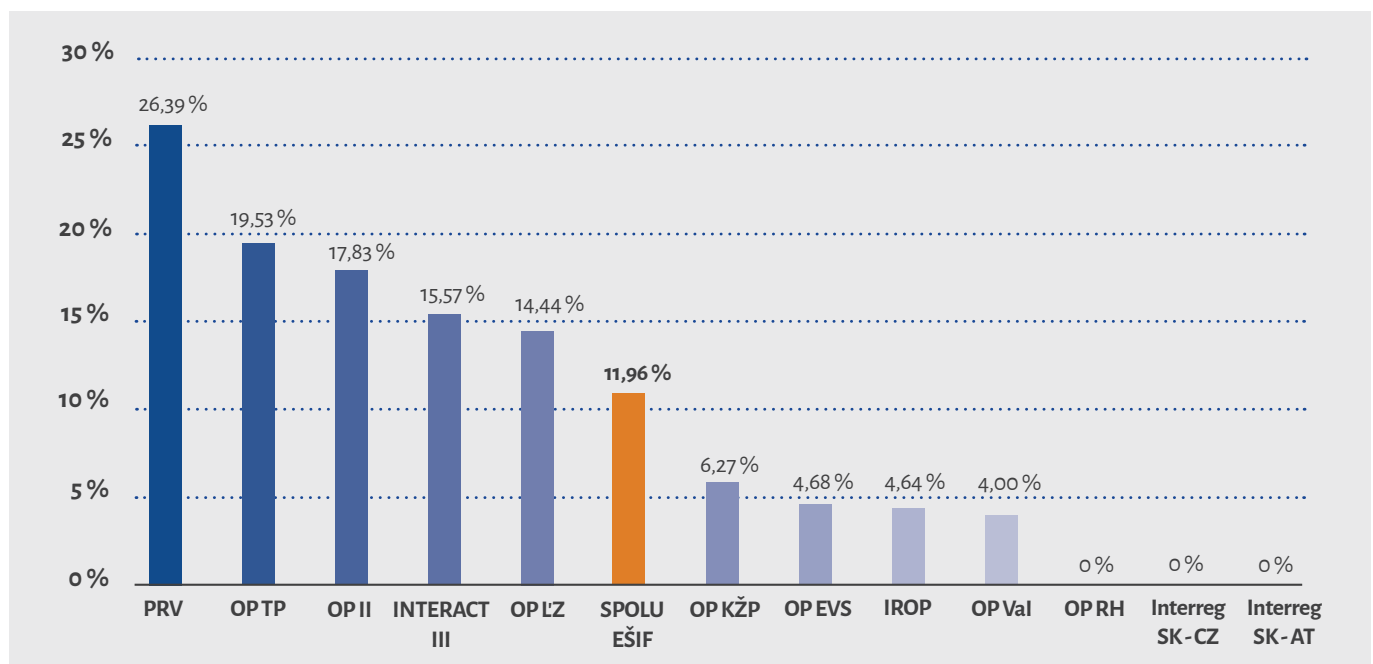

Zdroj: ÚPPVII/OMH na základe exportu údajov z ITMS2014+ dňa 1. 3. 2018 a RO pre PRV, INTERACT III a Interreg V-A SK-AT.

Poznámka: Kontrahovanie – suma príspevku zo zdrojov EÚ po odpočítaní zazmluvnených nečerpaných prostriedkov ukončených projektov evidovaných v ITMS 2014+ a v IS PPA na základe zmlúv o poskytnutí NFP alebo rozhodnutí o schválení žiadosti o NFP, ak je poskytovateľom a prijímateľom tá istá osoba alebo rozhodnutí o schválení žiadosti o podporu (len neprojektové opatrenia PRV).

Ku dňu 28. 2. 2018 dosiahla Slovenská republika za všetky fondy pre programové obdobie 2014 – 2020 čerpanie na národnej úrovni 1,85 miliardy eur, čo predstavuje 11,96 % z celkovej alokácie (zdroj EÚ).

Graf č. 3: Podiel čerpania na alokácii jednotlivých programov a za EŠIF celkom (zdroje EÚ) k 28. 2. 2018.

Zdroj: ÚPPVII/OMH na základe údajov z MF SR a RO pre PRV.

ENGLISH SUMMARY

ROADSHOW 2017: THE DEVELOPMENT OF TOURISM IS IMPORTANT ACCORDING TO STUDENTS

The award ceremony for the Roadshow 2017 competition was held on 27 March in the Mirror Hall of the Government Office of the Slovak Republic. The aim of the competition is to bring young people up to the theme of support from the European Structural and Investment Funds and funding of various projects, and to offer them the opportunity to prepare a specific project plan based on the real needs of the region. The students of the Secondary Industrial School in Snina came first. Their project has the ambition to attract tourists and move them from cars to bicycles. The second place was taken by the students of the Karol Štúr Grammar School in Modra, the third place was taken by the students of the F. V. Sasinek Grammar School in Skalica.

MODERN TECHNOLOGIES FOR A BETTER CITY LIFE

Supporting innovative projects for the development of Smart Cities was the main topic of the conference "Slovak municipalities on the road towards Smart Cities". According to Denisa Žiláková, Director General of the Central Coordination Body section, the motto of this year's conference could also be "From words to acts" (or "We've talked the talk, let's walk the walk"). "There are opportunities to launch calls that include smart activities as well. Our role is to show where these calls are, in which operational programmes, when and where mayors of villages and towns can apply for them, and what the amount of allocation is," said Denisa Žiláková. In the first half of 2018, the Deputy Prime Minister's Office for Investment and Informatization of the Slovak Republic will concentrate all the EU-funded calls under preparation that focus on smart solutions.

LADISLAV MIKO: "I CONSIDER THE BRUSSELS EXPERIENCE TO BE MY ADVANTAGE"

Earlier this year, Ladislav Miko took up his post as the new Head of the Representation of the European Commission in Slovakia. He has worked for more than a decade in senior positions in the European Commission, and enjoyed nearly twenty years of experience in Czech and Slovak public administration. "The role of the Head of the Representation of the European Commission is defined in its main features. I will fulfil the role like Mr. Chrenek did. On the other hand, my predecessor had his point of view and I have my own one. And I have my own experience. It will not be identical, but within the same framework. We are a prolonged hand of the European Commission, a communication channel – we are the ones who should not only transfer information, but also the results from, for example, finance, legislation and other areas back to the country, and vice versa – sending local administration information back to the headquarters," said Ladislav Miko in an interview, answering the question about what belongs to his priorities in his new position.

NATIONAL PROJECTS UNDER THE OP RESEARCH AND INNOVATION ARE AN OPPORTUNITY FOR ENTREPRENEURS

The Operational Programme Research and Innovation provides 3 basic support options: non-repayable financial contribution, repayable financial assistance, and non-financial assistance implemented through national projects. National projects are being implemented within the scope of activities of the Ministry of Economy of the Slovak Republic, aimed primarily at supporting the development and internationalisation of small and medium-sized enterprises, promoting entrepreneurship, and increasing innovation performance of enterprises through non-financial assistance, in particular by providing advisory services.

NEW CALL TO PROMOTE SMART INNOVATION IN INDUSTRY

The Ministry of Economy of the Slovak Republic continues launching calls for demand-driven projects. In February 2018, a call focusing on smart innovation in industry was launched to support the development of smart innovations in micro-, small, medium-sized and large enterprises. The call is intended to promote the deployment of smart solutions to existing technologies, as well as to provide new technologies needed for the implementation of smart solutions and the creation of smartly managed, interconnected autonomous systems exclusively within the existing operation of enterprises.

RECORD-BREAKING JANUARY FOR THE "SLOVENSKO.SK" PORTAL

Nearly 5 million messages were sent by the users of the public administration central portal "slovensko.sk" in the first month of this year. The portal was most frequently used in the month of January 2018, as reported by the National Agency for Network and Electronic Services (NASES). This is more than a 4.5-fold increase compared to the same period last year. In August 2017, the portal first registered more than one million subscriptions. Since then, the figure has not fallen below this threshold. "It is a proof that people are interested in e-communication with public administration, and e-services are used more and more often. Our goal is that users spend their time on the portal as efficiently and conveniently as possible," said NASES CEO Lukáš Sojka.

PRACTICAL LESSONS RESEMBLE REAL WORK

The Trenčín Self-governing Region received almost EUR 4 million from the EU funds to modernise vocational training in 7 secondary schools. The new technical equipment of schools and more advanced vocational education should increase the interest of students and create better conditions for their application in practice. The county of Trenčín will modernise schools focused on vocational training thanks to the non-repayable

financial contribution from the Integrated Regional Operational Programme. "In addition to structural modifications and thermal insulation of the buildings, the classrooms and workshops will be upgraded using the financial resources received, and new and modern instruments, devices and technologies will be deployed, which will ensure a higher-quality teaching process," said Martina Lamačková, Head of Regional Development Department of the Office of the Trenčín Self-governing Region.

CITY AUTHORITY IN KRÁSNO NAD KYSUCOU DRESSED IN THE CITY COLOURS

Reconstruction of the City Authority building was carried out with the help of European money, as well as using saved money from its own resources. "The Town Hall was built in the socialist era, more than 50 long years ago. When the reconstruction began, we also discovered the materials from which it was originally built. Some parts were made of bricks, some were built of panels and cubes. The entire building was made from the rest of the building materials. That's how it worked back then," said Mayor Jozef Grapa. The interior of the City Authority building underwent a major modification as well. Clients and staff are closer to each other. For this reason, the panelling on almost all the doors was replaced with transparent glazing during the reconstruction.

ČERVENÝ KLÁŠTOR BECAME A CENTRE OF CULTURE

The reconstructed amphitheatre has attracted folklore and musical top acts and thousands of new visitors to the region. The concerts and shows held at the Červený Kláštor spa have grown to top-notch first-class events. The amphitheatre reconstruction had long been unfinished before the implementation of the EU-funded project that provided financial resources for the construction and renovation of the premises. Even though the owners of the healing-spa house and cultural centre tried to renovate them from their own resources, they did not have enough money for the finishing work that would definitely raise the standard of events and cultural experience. Nowadays, the situation is different. Visitors to this beautiful area can easily find comfortable and convenient accommodation.

CLIENTS IN THE TRNAVA REGION ASK MAINLY ABOUT CURRENT CALLS

The Information and Advisory Centre (IPC) in the Trnava Self-governing Region has been operating since 1 September 2016. Its main activities include providing advice through personal, telephone and e-mail consultations, and dissemination of up-to-date information regarding the European Union funds. From the establishment of the IPC until the end of 2017, its staff provided 379 consultations and the rate of client return is just above the 10% threshold. In addition to the free provision of information, the focus of the Centre's work is also creating databases of persons and entities interested in the European Structural and Investment Funds, organising information seminars, and carrying out surveys related to the EU funds in the territory of the Trnava Self-governing Region.

INFORMATION DISPLAYS INCREASE THE URBAN TRANSPORT ATTRACTIVENESS

The smart information system deployed at public transport stops allows passengers in Bratislava access to information about routes, departure times and possible delays. Passengers learn about possible changes regarding the line, road closure or causes of a longer delay. This increases the attractiveness of public transport in a situation where transport in the capital, especially road transport, often collapses and transportation of people becomes, literally, a strategic issue. This project involves 117 public transport stops that are equipped with 124 electronic and information displays. At present, Bratislava Transportation Company administers approximately 1,200 stops.

ASSISTANCE TO THOSE WHO WANT TO ENTER THE KINGDOM OF RATING

Even Slovak readers now have an opportunity to check out the book entitled "The Road to Results: Designing and Conducting Effective Development Evaluations", which has become a world bestseller. It provides a basic information base for all those involved in evaluations and their management. In September 2017, the authors of the book Linda Morra Imas and Ray Rist lectured in Bratislava at the EPDET (European Program for Development Evaluation Training) international training. This event is an abridged version of the international educational programme under the accredited summer lessons originally organised by the Carleton University in Ottawa (IPDET – International Program for Development Evaluation Training). The abridged training in the Czech Republic and Slovakia is organised by Development Worldwide, Slovak Evaluation Society, and Czech Evaluation Society.

TRAINS APPROACHING ŽILINA WILL TRAVEL FASTER

More kilometres of modernised tracks were added to the Bratislava – Žilina railway line. Upon completed reconstruction of the tracks around the town of Púchov, and the installation of interlocking equipment, trains will travel at a speed up to 160 kilometres per hour on the entire Bratislava – Žilina railway line in 2020. The construction begins after the Považská Teplá station, where it joins the modernised Púchov – Považská Teplá section, and ends at the very edge of Žilina city. During the modernisation, the existing railway tracks were rebuilt in order to increase their line speed and modernise their technical equipment including the use of latest interlocking devices together with ERTMS (European Rail Traffic Management System), which improved and increased the quality of the line's technical parameters.

INFORMATION ON THE ESIF IMPLEMENTATION AS OF 28 FEBRUARY 2018

Out of the total allocation of the European Structural and Investment Funds (ESIF) for the 2014–2020 Programming Period (i.e. EUR 15.49 billion), the Managing Authorities made funding of non-repayable financial contribution in the valid calls available to potential applicants in the amount of EUR 12.91 billion as of 28 February 2018, representing 83.56% of the total allocation (source: EU). ■

EUROKOMPAS

ÚRAD VLÁDY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

ÚRAD VLÁDY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Námestie slobody 1

813 70 Bratislava

www.eufondy.sk

www.nsrr.sk
